

Gemeente

Almelo

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum: 19 juni 2018
Aanvang: 19:30 uur
Locatie: Raadzaal

Voorzitter: de heer A.J. Gerritsen, burgemeester; de heer A. Maathuis,
vicevoorzitter van de raad, tijdens de behandeling van agendapunt 4.

Griffier: mevrouw C.M. Steenbergen.

Aanwezige leden: de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, de heren J. Buitenweg, U. Çete,
mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J.
Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den
Ham-Jaarsma, de heren J.J.H. Hammink, H.D. Heutink, M.V.F.M.
Hubers, A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman, A. Maathuis, E.J. van
Marle, M. Makkinga, H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol,
mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, G.W.L. Stork,
T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, A.J.J.M. Trienen, mevrouw G. van der
Ven-Lodder, A. de Vries, W.H.H.L. Weinreder, J.B.W. Wiertz, mevrouw
D.C. Wind en de heer M. Zielman.

Afwezige leden: mevrouw J.T. Buikema-Albers en mevrouw Q.D.D.M. Munnich.

Aanwezige wethouders: de heer F.J. Cornelissen, mevrouw I.A.M. ten Seldam en mevrouw C.
van Wijk.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heet u allen van harte welkom.

Vanavond hebben we een bijzondere vergadering die in twee delen is gesplitst, namelijk een deel waarin het huidige college van B&W onze gast is en daarna, na een onderbreking, een deel waarin we overgaan tot het politiek bediscussiëren van het coalitieakkoord en het benoemen van de wethouders in het college. Dat komt later vanavond aan de orde.

Ik meld u de afwezigheid van de leden Buikema en Munnich. De heer Van Marle zal later ter vergadering komen.

De opening door een van de leden van de raad is vanavond achterwege gelaten. De griffie zal daarvoor nog een rooster opstellen. We hebben dit eerder in het seniorenconvent afgesproken; dat gaat op een ander moment gestalte krijgen.

2. Vaststellen agenda.

De agenda wordt zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen stukken vanuit B&W (R 1804920).

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1804918).

Met betrekking tot de ingekomen stukken aan de gemeenteraad wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

(Hierna draagt burgemeester Gerritsen het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Maathuis.)

4. Vragenhalfuur (R 1804941).

1. Vragen van de fractie van Lokaal Almelo Samen over eikenprocessierupsen.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik hoef niet het hele verhaal voor te lezen. Iedereen weet genoeg over de eikenprocessierups. Je wordt er helemaal gek van als je door de stad rijdt en je al die bomen ziet met een roodwitlint eromheen. Er zijn nog heel veel bomen, namelijk de bomen van particulieren, die niet zijn afgezet met een lint, maar wel besmet zijn. Er is sprake van een ware plaag waar we ons allemaal grote zorgen over moeten maken. Daarover hebben we de volgende vragen:

1. Wat doet de gemeente om dit probleem, zowel bij gemeentelijk eigendom, als bij de overige eiken, op te lossen?
2. Wat zijn de gevolgen voor de volksgezondheid? Kan de gemeente hiervoor aansprakelijk worden gesteld?
3. Wat doet de gemeente aan voorlichting over dit probleem? Waarom vragen we dit? Er gaan allemaal indianenverhalen die misschien gedeeltelijk waar zijn.
4. Wat doet de gemeente preventief na het leggen van eitjes, gezien het feit dat na verpopping eenmaal verspreide haartjes van de eikenprocessierups nog zes jaar huidirritatie bij mens en dier kunnen veroorzaken?
5. Is het college van B&W bereid om de bestrijding van ongedierte in het algemeen structureel op te nemen in de begroting?

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voorzitter! De rups houdt ons flink bezig, maar niet alleen in Almelo. De vragen van de heer Stork laten zich als volgt beantwoorden.

Aan de hand van de meldingen van vorig jaar hebben we in het voorjaar een aantal hotspots, fietspaden en scholen, preventief behandeld met een biologisch bestrijdingsmiddel. Dit is voordat de rupsen uitkomen. Waar de rupsen nesten hebben gevormd, zuigen we die weg. Er wordt naar gestreefd om binnen vijf werkdagen na melding of constatering de nesten te verwijderen. Er kan niet altijd aan die termijn worden voldaan vanwege de vele meldingen en de beperkte hoeveelheid beschikbaar materiaal. De raad moet dan denken aan twee hoogwerkers en twee stofzuigers. De raad moet daarbij de omvang van het probleem in ogenschouw nemen. Wij concentreren ons vooral op het binnenstedelijk gebied. Er staan ongeveer 16.000 eiken. Dat binnenstedelijk gebied betreft een royale 10.000 eiken. Het gaat dus over een groot aantal bomen waar mogelijk problemen ontstaan.

De particuliere eigenaren staan zelf aan de lat voor de bestrijding bij hun bomen. Ze vallen niet binnen de verantwoordelijkheid van de gemeente, althans, dat is nu het geval.

Ons is bekend dat de haren van de rups jeuk, uitslag en kortademigheid kunnen veroorzaken. Een allergische reactie kan zich opbouwen, zodat men er later meer klachten van ondervindt. In principe kan de gemeente niet aansprakelijk worden gesteld voor schade en overlast als gevolg van de rupsen. We hebben wel als eigenaar van de bomen een zorgplicht. In dat kader pakken wij de bestrijding zowel preventief als curatief op.

Er zijn meer plaagdieren waar mensen last van hebben, zoals muggen en wespen, en flink

last van kunnen krijgen. Dat betekent voor de volksgezondheid dat de reacties die mensen kunnen hebben in orde van grootte van dat soort plagen gezien moeten worden.

De communicatie loopt veelal via Tubantia, sociale media, het Almelo's Weekblad en de website van de gemeente. De inwoners die melding maken, krijgen een terugkoppeling over de acties die worden gepleegd.

Hiermee kom ik aan bij de vierde vraag: wat doen we preventief? De heer Stork meldt in zijn vraag dat de haartjes nog zes jaar voor huidirritaties kunnen zorgen. Voor zover ons bekend, is er nog geen preventieve bestrijding mogelijk. Maar we gaan wel nader onderzoeken wat hier aan te doen is, want dat lijkt ons van belang. Als we er eerder bij kunnen zijn, is dat natuurlijk heel prettig.

De laatste vraag ziet op de bereidheid van het college om de bestrijding van ongedierte in het algemeen structureel op te nemen in de begroting. Het is natuurlijk in belangrijke mate aan u als nieuwe raad om daar een voorziening voor op te nemen. Het nieuwe college gaat daar volgende week met elkaar over praten. Aan de raad de eer om daarvoor structureel budget op te nemen.

Ik mag er misschien op wijzen dat er een discussie gaande is of het budget moet komen van het budget voor het onderhoud van groen, want de bomen hebben weinig last van de rupsen. Mensen hebben er last van, het is een volksgezondheidsprobleem. Het is natuurlijk vestzak broekzak bij welk budget deze problematiek wordt betrokken. Ik raad aan dat in dit huis integraal te bekijken.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Ik heb aanvullende vragen, want de verontrusting neemt bij mij toe met deze beantwoording. Ik hoor dat er binnen vijf werkdagen actie wordt ondernomen, maar ik geloof dat niet. Er zijn twee hoogwerkers die 16.000 eiken moeten behandelen. Dat is een onmogelijke opgave. Dit betekent dat het ik weet niet hoe lang kan duren, zeker gezien de tijd dat die hoogwerkers bezig zijn met één eik. Dat geeft mij geen enkel vertrouwen.

De maatregelen die worden genomen zijn absoluut onvoldoende. Ik begrijp best dat het een zeer ingewikkeld probleem is. De bomen van particulieren veroorzaken ook veel onrust en ongemak. Ik denk dat er een gemeentelijke taak ligt om erop toe te zien dat daar wat mee gebeurt. Dat zal de gemeente in overleg moeten doen met die particulieren.

De wethouder stapt gemakkelijk over het volksgezondheidsaspect heen, maar de gemeente is eigenaar van die bomen. Als die bomen volksgezondheidsproblemen veroorzaken, is de gemeente daar wel degelijk aansprakelijk voor.

Preventief optreden is heel goed mogelijk, maar dat is niet gedaan. Vorig jaar vormden de eikenprocessierupsen niet een plaag van deze omvang, maar ze waren wel aanwezig. Daar is niets mee gedaan! Dat kan niet! Hoe denkt de wethouder dit probleem op te lossen? Ik heb niet voor niets linken naar een groot aantal sites bij de vragen gevoegd die de wethouder kan bekijken. Daarop wordt heel wat anders beweerd, dan wat de wethouder hier heeft gezegd.

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voorzitter! Ik reageer graag op wat de heer Stork heeft gezegd. We delen de zorg. Het is in belangrijke mate een kwestie van budget om te investeren en meer aan de voorkant te komen. Er zijn inmiddels allerlei goede voorbeelden. Ik beveel zeker aan om daarmee aan de slag te gaan. Het is niet zo dat wij helemaal niets hebben gedaan. Naar aanleiding van de vindplaatsen van vorig jaar hebben we de rups biologisch, preventief bestreden. Maar zo'n uitbraak als we nu zien, is ongekend. Vanuit dat perspectief is het eigenlijk onmogelijk om overal tijdig bij te zijn. Maar er is wel preventief het een en ander gedaan.

De bomen van particulieren zijn niet onze bomen, maar dat wil niet zeggen dat we daar niets aan willen of zouden moeten doen. Maar dat besluit de raad hier in dit huis. Wij beperken ons tot de bomen die van de gemeente zijn. Maar als de raad een andere mening is toegedaan, moet hij daar uiteraard in de komende discussie rekening mee houden.

De heer Stork sprak over aantallen bomen. Ik ga daar nader op in. Het betreft 10.000 eiken in het binnenstedelijk gebied, die gelukkig niet allemaal besmet zijn. Maar hij heeft gelijk dat men op zeker moment overal gelijk moet zijn. Per stofzuiger worden 60 tot 80 bomen per dag gedaan. Dit betekent inderdaad dat het heel lang duurt en niet alle bomen kunnen worden behandeld, als er 6000 bomen ziek zijn. Daarom worden er prioriteiten gelegd bij de plekken waar veel mensen langskomen en kleine kinderen spelen.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Dank aan de wethouder voor haar uitvoerige antwoord. De VVD-fractie heeft een aantal vragen gesteld over het nemen van maatregelen naar aanleiding van het grote aantal klachten dat we hebben ontvangen van verontruste inwoners. Heeft de wethouder iets gedaan met het landelijk advies vanuit het kenniscentrum Eikenprocessenrups, verbonden aan de Wageningen Universiteit, dat afgelopen week naar gemeenten is gestuurd die volop kampen met dit probleem? Daarin wordt het advies gegeven om waar mogelijk de brandweer bij te schakelen om de capaciteit te vergroten en een ruim aantal bomen op korte termijn te behandelen. Wat heeft de wethouder met dat advies gedaan?

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voorzitter! Voor zover mij bekend is hier intern nog niet gesproken over het inschakelen van de brandweer bij de bestrijding van de nesten.

De heer PAUWELS (VVD): Ik verzoek de wethouder dit mee te nemen en dit soort adviezen, die vrij serieus van aard zijn, ter harte te nemen, hier in het huis te bespreken en de mogelijkheden ervan te onderzoeken om daarmee de capaciteit te vergroten.

Ik heb nog een tweede vraag. Naar aanleiding van de vragen van een aantal verontruste inwoners die ons hebben bereikt, vraag ik me af of de communicatie goed loopt. Ik begrijp dat er volop inzet wordt gepleegd om de eikenprocessierups te bestrijden. Ik vraag me wel hardop af, ik sluit me hiermee aan bij de heer Stork, of die communicatie goed verloopt, want er komen heel veel vragen van inwoners wanneer ze eindelijk wat kunnen verwachten. Mensen doen geen oog meer dicht en worden er ziek van. De klachten nemen toe en zullen een wat andere vorm krijgen in e-mails. Desalniettemin, is de communicatie goed op orde?

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Er wordt op volle toeren gewerkt aan de publicaties die de gemeente de wereld in stuurt, zowel via social media als in de dag- en weekbladen, en, zoals ik net al zei, worden de melders, mits het hokje is aangevinkt, op de hoogte gehouden. Mensen zijn pas tevreden als het probleem is opgelost. Op de hoogte worden gehouden van het proces is één ding, maar zo lang dat nest niet weg is, blijven mensen natuurlijk ontevreden. Daarvoor vragen wij in de publicaties aandacht en geduld: "Wij hebben nu even heel veel bomen tegelijk te behandelen en we kunnen niet overal tegelijk zijn." Dat heeft weer alles te maken met het feit dat de bestrijding binnen de huidige budgetten moet worden gepast. Dat betekent dat we twee hoogwerkers en twee stofzuigers hebben kunnen inhuren. Als dat er vier waren geweest, konden we twee keer zo snel werken.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Een heel klein vraagje. Kan de wethouder zeggen hoe lang dit gaat duren? Die rupsen, haartjes en rommel die eromheen zitten, worden op een gegeven moment nachtvlinders. Hoe lang duurt het proces? Met dat antwoord kan de wethouder een stuk onrust wegnemen die in de samenleving leeft.

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voorzitter! Het zijn inderdaad nachtvlinders, geen mooie, maar kleine bruine vlindertjes. Die vliegen uit rond het eind van deze maand. Dan hebben we de drie verpopingscycli in de periode dat de beestjes in de boom zitten achter de rug.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Het advies van het kenniscentrum Eikenprocessierups heb ik ook gelezen. Ik vroeg me meteen af of we dat niet kunnen koppelen aan de taakstelling die we nog op de Veiligheidsregio hebben zitten. Als de brandweer dat met eigen mensen en middelen doet, kunnen wij als gemeente niet aanvullend maar in plaats van... Dit lijkt mij een mooie discussie voor onze vertegenwoordiger om bij de Veiligheidsregio te voeren. Wilt u dit meenemen?

Van de inwoners begreep ik dat, bijvoorbeeld in Bornerbroek, nog eikenbomen zijn geplant. Is dat waar, en of dit al dan niet waar is, is het verstandig om een beleid te voeren om geen eikenbomen meer te planten?

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voorzitter! Voorzitter! Op de vraag van de heer Teeuw kan ik helaas niet antwoorden. De boom heeft niet te lijden van het beestje. Naarmate we beter in staat zijn om de rups te bestrijden en ook preventief te bestrijden, waarop nu natuurlijk volop

wordt ingezet, ook vanuit de wetenschap, is het prima mogelijk om in de toekomst eikenbomen te planten. Ik moet de heer Teeuw het antwoord schuldig blijven.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb met de wethouder een e-mailwisseling gehad over dit probleem en gemeld dat het probleem ook voor een deel in het ecologische beheer zit. In de stad is er sprake van een verschraling van het groenbeheer. Je ziet overal grasveldjes waarop eikenbomen staan, maar in en op de bodem groeit niets waar insecten in zitten of vogels op afkomen. Dus natuurlijk vijanden hebben de eikenprocessierupsen bijna niet. Daar kan heel veel mee worden gedaan. Het is goed om het hele groenbeheer op een andere manier aan te pakken, op een ecologische manier en daarmee de biodiversiteit te steunen, zodat de insecten terugkomen en de rupsen worden bestreden op een natuurlijke manier.

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): De heer Buitenweg heeft een prima geste gedaan. Ik denk dat de raad en wij hier in huis moeten bekijken wat het meest effectief is. We leren natuurlijk elke dag. We zijn al begonnen, zij het op kleine schaal en in een beperkt gebied, om nestkastjes te plaatsen, zodat zich er hopelijk vogeltjes vestigen die larven opeten. Je kunt die vogeltjes niet dwingen om van die kastjes gebruik te maken, maar er worden in ieder geval allerlei pogingen gedaan om wat meer bij de natuurlijke bestrijding te komen. De heer Buitenweg heeft rechtstreeks met de ambtenaren gecommuniceerd over zijn suggestie. Ik denk dat die zeker bij ons is genoteerd.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Er wordt wat lacherig gedaan als je ecologisch beheer noemt. Maar ik raad iedereen aan zelf te kijken waar eikenbomen staan. Vaak bevindt zich daaronder alleen maar kort gemaaid gras.

De VOORZITTER: Ik wijs de heer Buitenweg erop dat dit geen discussie is. Hij kan vragen stellen aan de wethouder.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik heb alleen een punt van orde. Er blijken meer partijen vragen te hebben gesteld over dit onderwerp. Wij hebben ook met enkele partijen hierover vragen gesteld. Die zijn ondertussen beantwoord. Daaraan hoeft de wethouder geen werk meer te besteden.

De VOORZITTER: Helder! Ik neem aan dat het college zelf beoordeelt of de vragen die andere fracties hebben gesteld voldoende zijn beantwoord.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Ik wil graag van de wethouder weten of er ook overlegd wordt met Rijkswaterstaat. Ik hoorde de wethouder zeggen dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor de bomen die op privéterrein staan. Ik kan me voorstellen dat aan de randen van de wijken waar water doorheen loopt, de grote kanalen, bomen zijn gepland door Rijkswaterstaat. Wordt daarmee overlegd? Doen wij dat samen? Hebben we daarvoor een gezamenlijk budget? Dit zijn een paar vragen die bij mij opkomen.

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voor zover ik weet, is er geen overleg met Rijkswaterstaat. Wij hebben geen gezamenlijk budget, want wij hebben überhaupt geen budget. Wij focussen ons vooral op de binnenstedelijke gebieden waar veel kinderen verblijven en veel mensen onder eikenbomen doorlopen of fietsen. Uiteraard fiets ik ook langs het kanaal op weg naar huis, maar dat is geen prioritaire zone van de gemeente.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Dat verontrust mij enigszins. Ik wil niet te detaillistisch worden, maar de hele zone achter Windmolenbroek, een van de grotere wijken in Almelo die dicht bevolkt is en waar het kanaal langsloopt, is een van de zones die met de eikenprocessierups is besmet. Dit is volgens mij binnenstedelijk, maar wel aan de rand. Ik kan me voorstellen dat daar bomen van Rijkswaterstaat tussen zitten. Ik vraag de wethouder aan haar opvolger mee te geven, te kijken of er een gezamenlijk actie mogelijk is, zodat de gemeente er niet alleen verantwoordelijk voor is.

Mevrouw VAN WIJK (wethouder): Voorzitter! Dat doe ik met alle plezier.

2. Vragen van de PvdA-fractie over Graduation Party.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Op 13 juni 2018 was het voor heel veel jongeren in Almelo een zeer spannende dag, want ze kregen de uitslag van hun examen voor havo, vwo of vmbo te horen. Voor alle geslaagden was er op de dag erna, 14 juni 2018, een feest georganiseerd door Stichting UitAlmelo. Een feest waar alle geslaagden de stadsbul werd uitgereikt. Alleen, de vmbo'ers vielen niet onder alle geslaagden.

De Graduation Party is een prachtig initiatief waarmee de geslaagden in het zonnetje worden gezet, genietend van een hapje en drankje en kans makend op een aanmoedigingsprijs, een iPad of een bon. Maar de vmbo'ers zaten daar dus niet bij. De PvdA-fractie heeft daarom de volgende vragen.

In de tekst van de stadsbul staat dat de geslaagde de stadsbul uitgereikt krijgt "op grond van bewezen ambitie, inzet en kwaliteit welke hebben geleid tot het behalen van het schooldiploma havo/vwo aan één van de Almelse voortgezet onderwijs scholen".

1. Is het college zich bewust van het feit dat in de tekst staat dat alleen een havo- en vwo-diploma waarde heeft voor het stadsbestuur en de leefgemeenschap van Almelo? Zo ja, kan het college aangeven waarom een vmbo-diploma geen waarde heeft voor het stadsbestuur?
2. Is het college zich bewust van het feit dat er alleen geslaagden van havo en vwo worden uitgenodigd voor de Graduation Party, en dat daardoor de geslaagden van het vmbo worden buitengesloten?
3. In de Grondwet staat: "allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld." Vindt u dat alle geslaagden uit het voortgezet onderwijs in Almelo gelijk zijn behandeld? Zo nee? Wat gaat het college doen om ervoor te zorgen dat de geslaagden uit het vmbo alsnog de waardering krijgen die ze verdienen op grond van bewezen ambitie, inzet en kwaliteit welke hebben geleid tot het behalen van het vmbo-diploma?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Mag ik een vraag stellen aan mevrouw Geerdink?

De VOORZITTER: Nee, meneer Çete. Eerst geef ik wethouder Langius het woord voor de beantwoording. Deze bespreking is geen discussie. De raad heeft andere instrumenten om een discussie met elkaar op gang te brengen. Mevrouw Geerdink stelt vragen namens haar fractie aan het college. Als u aanvullende vragen hebt aan de wethouder, kan dat, maar u gaat niet onderling met elkaar in discussie.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Mevrouw Geerdink kiest bij de adressering voor wat er gebeurde rond de Graduation Party voor een aantal uitgangspunten die zij etiketteert met begrippen als: "buitengesloten", "minder waard zijn" of "ongelijkheid". Als je dat zo doet, leidt dit wel haast tot de vragen die ze nu stelt, met name als ze daarin betreft dat het college, dat altijd van harte bereid is om de initiatieven vanuit de samenleving te steunen of erbij aanwezig te zijn, daaraan op enigerlei wijze zijn medewerking verleent.

Daarmee is gezegd dat die uitgangspunten door ons niet worden gedeeld. Je moet dat zo niet etiketteren. Een particuliere stichting, gesteund door de onderwijsinstellingen Het Noordik, Erasmus en Pius, maar ook door het bedrijfsleven, richt zich op een specifieke doelgroep, namelijk afgestudeerden aan havo en vwo. Waarom doen ze dat? Omdat met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid het juist die groep is die de vervolgopleiding buiten Almelo, buiten de regio zal gaan doen.

Als u goed leest in de stadsbul, ziet u in de tweede alinea geen waardeoordeel over de mate waarin er een prestatie is geleverd, maar de reden waarom het college erachter staat. We adresseren namelijk bij de studenten dat het hier goed wonen en ook in de toekomst goed werken is. En dat er dus alle belang bij is dat, als je in Maastricht of Leiden je vervolgopleiding hebt gedaan, kennis hebt verworven, je terugkeert naar Almelo, waar het bedrijfsleven je van harte ontvangt en waar het goed wonen is. Dat is wat er gebeurt en daaraan verleent het college graag zijn medewerking door de aanwezigheid van een wethouder of de burgemeester en de handtekening van de burgemeester onder een bul.

Is daarmee uitgesproken dat wij vmbo'ers minder waarderen? Welnee, dat is er helemaal

niet mee uitgesproken. Dat is een andere doelgroep, en de particuliere stichting richt zich daar niet op. Dat is daarmee gezegd.

Dit leidt ertoe dat ik kortheidshalve de vragen als volgt kan beantwoorden:

1. Er staat helemaal niet in de tekst dat een havo- of vwo-diploma meer waarde heeft dan een vmbo-diploma.
2. Het klopt inderdaad dat de stichting zich primair richt op de havo- en vwo-afgestudeerden. Daarmee is niet gezegd dat vmbo-studenten worden buitengesloten. Dat is echt een ander begrippenkader.
3. Ongelijke gevallen mogen volgens de Grondwet altijd worden behandeld naar de mate van ongelijkheid, zo zegt het gelijkheidsbeginsel. De stadsbul spreekt niet over meer of minder waard. Daar gaat het helemaal niet om. In de tweede alinea staat de werkelijke reden, dat wij het belangrijk vinden en dat wij er uiting aan geven dat de studenten die uitvliegen weer terugkeren naar deze stad om daar in de toekomst te wonen en werken.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): De wethouder zegt dat het niet om gelijke gevallen gaat. Maar het gaat erom dat iedereen, ook de leerlingen van het vmbo, is geslaagd. De stadsbul is ondertekend door de burgemeester en er wordt gesproken vanuit het stadsbestuur. Daarin wordt gesproken van de leefgemeenschap die de bul steunt. Dat is allemaal prima, maar ik hoop dat men begrijpt welk gevoel dit veroorzaakt bij de vmbo-student die zijn diploma heeft gehaald, en wat dit voor hen betekent. Hoe voelt het? Ze zijn ook geslaagd en hebben ook de vlag buiten gehangen. Ik kan me niet vinden in de beantwoording van de wethouder.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dat mag te allen tijde. Ik denk dat ik in alle redelijkheid heb aangegeven waarom het college ervoor kiest op uitnodigingen als van de stichting UitAlmelo in te gaan en daaraan zijn medewerking te verlenen. We fungeren als uithangbord. Dat geeft helemaal niets. Er zou net zo goed een activiteit kunnen worden georganiseerd door welke particuliere stichting dan ook rondom vmbo-leerlingen. Ik ben er zeker van dat we daaraan van harte onze medewerking zullen verlenen, als dit allemaal is in te passen. Het gaat erom dat de etikettering in de vraagstelling niet de onze is. Daarover blijven we het oneens, maar dat mag in dit huis.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Wethouder, hebben wij een subsidierelatie met de stichting UitAlmelo?

De heer LANGIUS (wethouder): Dat durf ik niet hardop te zeggen. Dat zou ik even voor u moeten nagaan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik zal uitleggen waarom ik dit vraag. Ik zeg altijd: wie betaalt, bepaalt. Stel dat wij geen subsidierelatie hebben met UitAlmelo, dan vind ik de vraagstelling van de PvdA-fractie niet ter zake. Een onpartijdige stichting bepaalt zelf. Stel dat we wel een subsidierelatie hebben met UitAlmelo, dan raad ik de wethouder en de fractie die de vragen heeft gesteld aan samen aan tafel te gaan zitten en te bekijken hoe ze hun probleem kunnen oplossen. Ik zie het probleem niet, mijnheer de voorzitter. Dat wil ik gezegd hebben. Stel dat er een subsidierelatie is, dan zie ik bij het college een mogelijkheid om de wensen van collega-raadsleden aan de stichting over te brengen. Is die er niet, dan gaan wij er niet over. Laat dan de stichting zelf beslissen wat zij ermee gaat doen.

De heer LANGIUS (wethouder): Mijn stelling is dat je "stel dat"-vragen nooit moet beantwoorden. Het is duidelijk. Volgens ons is er geen subsidierelatie. Het kan zijn dat er in het verleden weleens een waarderingssubsidie is geleverd of een bijdrage in welke vorm dan ook, maar ons beste weten is daarvan geen sprake. We zoeken dat nog even uit. Als er nader overleg moet worden gevoerd, zullen we dat graag doen en maken we graag duidelijk hoe het in elkaar zit. Dat laat onverlet dat we staan achter de woorden die door mij zijn uitgesproken. We vinden het een behartigenswaardig initiatief, gericht op een specifieke groep.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Daar ben ik het helemaal mee eens. Maar als we helemaal geen economische band met die stichting hebben, hebben we er helemaal niets over te

zeggen. Dat wilde ik duidelijk maken. Vandaar mijn opmerking.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik weet niet of ik er hetzelfde gevoel bij krijg als mijn collega achter mij. Ik krijg van de beantwoording een naar gevoel. We doen heel stoer alsof we streven naar eenheid in de stad, maar als er een particulier initiatief is, steunen we dat en kijken we niet of dat verdeeldheid zou kunnen zaaien in de stad. Zou het college het niet veel prettiger vinden zoiets niet te ondertekenen, of, als de gemeente daarin een rol speelt, te pleiten voor een verbetering van het initiatief en zo veel mogelijk alle geslaagden erin mee te nemen, als dat kan, mede gezien het belang van al die geslaagden voor de stad? Welk diploma je ook hebt gehaald, het beroepsonderwijs is voor ons van groter belang dan het onderwijs waar we over het algemeen "geen donder" aan hebben.

De VOORZITTER: Dat laatste is uw kwalificatie. Ik roep u op om nette bewoordingen te gebruiken.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Het college realiseert zich dat als je je tot een specifieke groep richt, bij anderen het gevoel kan ontstaan: hé, dat gaat niet over mij en daar heb ik een opvatting over. Dat is niet altijd te vermijden. We willen niet acteren dat we heel gespannen omgaan met situaties in deze stad. Als ons gevraagd wordt om een behartigenswaardig initiatief gericht op een specifieke groep te steunen, zeggen we daar in principe ja tegen. Dat kan zijn van een wijkcentrum die bijvoorbeeld de bewoners van De Schelfhorst uitnodigt. De rest van de stad zou dan ook kunnen denken: hé, daar worden wij niet voor uitgenodigd. Toch zullen we daar aanwezig zijn als dit inpasbaar is en daar de behartigingswaardige dingen doen. We moeten oppassen een geforceerd optreden van het college te veroorzaken. We moeten frank en vrij in dit soort kwesties staan. Het is behartigenswaardig dat we juist tegen die groep die uitvliegt zeggen: weet je nog, het is goed leven in Almelo en in de toekomst is het voor jou ook goed werken in Almelo.

Over de vmbo-leerlingen het volgende. Natuurlijk is het heel erg belangrijk dat ze hier naar het roc gaan en daar de vervolgopleiding doen. En dat de bedrijven die net zo hard om deze mensen springen hun een plek aanbieden. Natuurlijk, daar is geen misverstand over.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik hoop dat de wethouder begrijpt dat ik begrip voor hem heb. Ik ben ook blij dat ik bij sommige groepen niet hoor. In een haringparty heb ik bijvoorbeeld helemaal geen zin.

De heer LANGIUS (wethouder): Dan begrijpen wij elkaar.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik maak een compliment voor het mooie initiatief van deze stad. Ik kreeg net een aanwijzing van de voorzitter dat ik een vraag moet stellen. Dus daarom maar een vraag aan de wethouder. Zijn we hier niet bezig een probleem te creëren met deze inbreng in plaats van mogelijk iets op te lossen? Dit gebeurt al jaren. Ik denk dat het initiatief zeer gewaardeerd wordt.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik onderschrijf van harte de waardering van de heer Pauwels voor het initiatief. Laat ik niet met de beantwoording van de tweede vraag te veel lading leggen in deze discussie. Volgens mij bereiken we elkaar al heel aardig.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Een beetje in het verlengde van de opmerking die de heer Pauwels maakte. Ik denk dat je je ook moet afvragen of er signalen komen uit de samenleving en mensen er iets van zeggen dat er geen feestje wordt gegeven voor de groep geslaagden van het vmbo. Kijkend op me heen en gehoord de mensen die ik heb gesproken, zijn die signalen er niet. Kan de wethouder bevestigen dat er in het gemeentehuis geen klacht is binnengekomen en dat er geen klachten zijn geweest over het feestje dat is georganiseerd, omdat er geen feestje voor het vmbo is georganiseerd?

De heer LANGIUS (wethouder): Nee, ze zijn op die manier niet bij ons binnengekomen en we hebben ze niet geregistreerd. We maken dit vanavond hier bespreekbaar naar aanleiding van

de vragen die de PvdA-fractie heeft gesteld.

(De heer Maathuis draagt hierna het voorzitterschap van de vergadering over aan burgemeester Gerritsen.)

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik zeg de heer Maathuis, misschien voorlopig voor de laatste keer, dank voor de waarneming van het voorzitterschap. Of het de laatste keer was, moet nog blijken.

5. Jaarverantwoording 2017 (R 1804890).

De heer PAUWELS (voorzitter commissie P&C): Voorzitter! Ik sta hier als voorzitter van een inmiddels niet meer actieve commissie planning & control, omdat de samenstelling veranderd is.

Er is een amendement voorbereid dat ziet op het feit dat er op dit moment nog geen goedkeurende verklaring is op de jaarverantwoording, waar u kennis van hebt kunnen nemen uit de inbreng van de accountant. Dat heeft puur met het proces te maken. Die goedkeurende verklaring komt eraan. Die is gebaseerd op de concept-input, alleen kan de accountant die niet eerder afgeven dan dat de raad de jaarverantwoording vanavond vaststelt. Daarna volgt er een laatste opinie van de accountant en zal hij overgaan, zoals in het raadsvoorstel staat, tot het tekenen van een goedkeurende verklaring, zoals het er nu naar uitziet. Die is nodig voor het indienen van de jaarverantwoording bij de provincie Overijssel.

Rest mij niet anders dan een groot compliment te maken voor de nieuwe opzet van deze jaarverantwoording. De afvaardiging van de raad in de commissie planning & control heeft veelvuldig gevraagd naar en meegedacht over een nieuwe opzet van de P&C-cyclus. Het stuk dat vanavond voor ons ligt, is daarvan een uitvloeisel. Het is een goed leesbaar stuk met duidelijke indelingen, visuele weergaven en tabellen. Eigenlijk zijn alle wensen van de commissie planning & control daarin verwerkt. Mijn grote complimenten voor de ambtelijke inzet die daarop is gepleegd en aan de verantwoordelijke wethouder.

"Amendement 1.

Voorwaarde vaststelling jaarverantwoording 2017.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 19 juni 2018, besluit,

- voor dictumpunt 1 toe te voegen:
voorwaarde voor instemming met de jaarverantwoording 2017 is, dat de strekking van de definitieve controleverklaring en het definitieve accountantsverslag (die voor 1 juli 2018 aangeleverd dient te worden) gelijk is aan het definitief concept accountantsverslag 2017 Gemeente Almelo van 7 juni 2018.

Toelichting:

- Het verslag van de accountant is een definitief concept onder voorbehoud van de noodzakelijke kwaliteitsprocedures en de aanlevering door de gemeente van de definitief te waarmerken jaarstukken. Dit wordt pas definitief als de gemeenteraad de aanvulling jaarverantwoording 2017 heeft vastgesteld.
- Derhalve heeft de accountant nog geen controleverklaring afgegeven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de jaarverantwoording.
- Op verzoek van de voorzitter van de commissie planning & control wordt naar aanleiding van bovenstaande voorgesteld het dictum procedureel aan te passen."

Het amendement is ondertekend door de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, PVV, D66, ChristenUnie, PvdA, Partij Vrij Almelo, SP, GroenLinks. Lijst Çete, Leefbaar Almelo en Democraten.Nu.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb een punt van orde dat een verschrikkelijk probleem lijkt te veroorzaken. Ik vraag mij af of iemand nog namens een commissie kan spreken die niet meer bestaat. Ik vind dat de heer Pauwels dat heel goed heeft gedaan, maar ik vind het wel bijzonder, want dan hadden wij er als commissie nog over moeten

of kunnen spreken.

De VOORZITTER: Hoe dat in zijn werk is gegaan, weet ik niet, maar we hebben een overgangsregeling voor de samenstelling van allerlei organen van de gemeenteraad. Het presidium verwacht binnen een aantal weken een nieuw voorstel aan de raad te kunnen voorleggen hoe die posities opnieuw kunnen worden ingevuld. Dat betekent dat die organen feitelijk, zolang de leden nog raadslid zijn, kunnen door functioneren. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het presidium en het vicevoorzitterschap. Dat is werkbaar, omdat er anders niets is.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik weet niet precies hoe het zit, maar ik heb begrepen dat er alleen staat dat het presidium blijft zitten en de rest van de commissies niet meer bestaat. De werkgroepen bestaan al helemaal niet meer, behalve als de raad dat zelf wil. Daarom stelde ik die vraag, dus niet voor de grap.

De VOORZITTER: Dat doet u nooit. Dit is de werkelijkheid waarmee ik leef. Ik zoek graag even uit hoe we dat geregeld hebben en dan meld ik mij eventjes bij het seniorenoverleg, dat onze huishouding regelt. Daar maakt u als fractievoorzitter deel van uit. Wellicht hebt u een punt. Ik leef in de veronderstelling dat wij in een overgangsfase zitten waarin de organen van de gemeenteraad, soms een beetje gemankeerd, kunnen door functioneren totdat in hun opvolging is voorzien.

De heer TRIENEN (CDA): Voorzitter! We hebben vorige week uitgebreid kunnen discussiëren over de Jaarverantwoording 2017 in het technisch vragenuurtje met medewerkers van de gemeente Almelo en met het college in het aansluitend politiek beraad. We zijn deze medewerkers en het college zeer erkentelijk voor het beantwoorden van de vele vragen, zowel mondeling als schriftelijk. Bovendien mocht de raad kennismaken met de accountant van Deloitte, die ons het jaarverslag toelichtte.

We hebben het jaar financieel kunnen afsluiten met een positief resultaat van € 14,3 miljoen, met name door een eenmalige meevaller van € 9,8 miljoen door de verkoop van onze aandelen in Enexis en Vitens.

We hebben tijdens het politiek beraad de wethouder van Financiën de vraag gesteld in hoeverre hij rekening had gehouden met het wegvallen van het jaarlijks ontvangen dividend, dat tot dusverre structureel werd opgenomen in de begrotingen. Zijn antwoord was dat het probleem zou worden betrokken bij de Begroting 2019. Dit betekent dat er een bedrag van € 140.000 plus € 147.000, samen € 287.000, structureel moet worden gevonden. Het college had ook kunnen kiezen voor een andere oplossing, het dividend structureel als voorziening opnemen, maar dan was het resultaat uiteindelijk in 2017 lager geweest.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Als je dividend wegvalt, heb je inderdaad minder inkomsten. Maar zolang je een negatief eigen vermogen hebt, kun je niet gelijk al je schulden aflossen, omdat die allemaal vastliggen. Uiteindelijk valt, met dat eigen negatieve vermogen, het inkomstenverlies van het dividend weg tegen de verminderde rente die je moet betalen op je schulden. Is de heer Trienen dat met mij eens?

De heer TRIENEN (CDA): Ik begrijp de opmerking van de heer Teeuw, maar we moeten straks wel structureel € 287.000 vinden in de begroting. Dat is geen eenvoudige opgave.

Het financieel resultaat 2017 is weliswaar hoofdzakelijk behaald door incidentele meevallers, maar desondanks kunnen we spreken over een positieve ontwikkeling en een belangrijk herstel van het eigen vermogen. Op basis van deze cijfers verwacht het college zelfs in de loop van 2019 het eigen vermogen op het belangrijke meetpunt 0 te hebben bereikt, zodat het preventief toezicht van de provincie beëindigd kan worden. Natuurlijk zijn er nog veel knelpunten op te lossen, maar het begin van herstel is zichtbaar.

In de afgelopen vier jaren heeft het huidige college te kampen gehad met vele financiële tegenslagen, maar het verdient van ons een compliment voor het feit dat we nu weer zicht krijgen op mogelijkheden voor investeringsimpuls in onze stad. Het college heeft in deze moeilijke periode veel kunnen realiseren en op gang kunnen brengen. Dat mag in deze politieke arena gezegd worden.

Dankzij het positieve financiële resultaat van het boekjaar 2017 en het herstel van de vermogenspositie, krijgt het vanavond te benoemen nieuwe college in de periode 2018-2022 mogelijkheden voor het doen van belangrijke investeringen op vele beleidsterreinen in onze mooie stad Almelo. Met deze woorden sluit ik mijn betoog af.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ook van onze zijde complimenten voor het jaarverslag. Het is al door de voorzitter van de commissie P&C gezegd dat we het concept al hadden gezien, maar nooit een jaarverslag dat er zo overzichtelijk uitzag. Ook het resultaat is uiteraard prima, zoals de heer Trienen al zei. Dus onze complimenten.

Bovendien heb ik nog nooit zo'n positief accountantsverslag gezien. Dit kan liggen aan het feit dat we van accountant zijn gewisseld, maar dat verslag is in alle opzichten positief. Wat mij betreft kunnen we de jaarverantwoording per acclamatie aannemen, temeer daar het terugkijken betreft. Wij kijken liever vooruit.

Maar om toch even terug te kijken, kunnen we kijken wat we kunnen leren of hebben geleerd van het afgelopen jaar. Ik zal drie punten noemen.

In het jaarverslag valt bij de risicoparagraaf op dat er een aantal niet realiseerbare bezuinigingen zijn van € 1,5 miljoen, met een risico van 80%. In het verslag valt op dat bij de Perspectiefnota 2017 aanvullende taakstellingen zijn neergelegd op de Maatwerkdienstverlening 18+ van € 0,8 miljoen en idem dito de Maatwerkdienstverlening 18- van € 0,7 miljoen. Bij de perspectiefnota worden dus aanvullende taakstellingen neergelegd, terwijl die niet realiseerbaar zijn. Nu mag er van mij enige ambitie zitten in de taakstellingen, want anders gebeurt er niets. Maar we moeten niet doen aan wensdenken. Dat zal de wethouder met mij eens zijn. We moeten heel goed bekijken of we de begroting op een reële wijze opstellen, want met taakstellingen kunnen we alles kloppend maken.

Over wensdenken gesproken. Ik zal ook iets zeggen over de raming om 4,4 hectare grond extra te verkopen aan de detailhandel, terwijl er al zo veel leegstand is. Dan hebben we het over de werklocatie Rhijnbeek. Dat is iets van voor mijn tijd en in 2013 besloten. De afgelopen vier jaar heb ik er niets over gehoord, maar dit staat nog steeds in de boeken. Ik weet dat een bouwmarkt een turbulent onderwerp is, maar ik denk dat we heel goed moeten kijken of dit reëel is.

Ten slotte, op bladzijde 7 staat een heel rijtje met resultatenbestemmingen. Ik dacht eventjes: krijgen we hier een herleving van de ooit vermaledijde potjescultuur in Almelo? Ik begrijp dat je voor voorzieningen en onderhoud spaart. Ik begrijp ook dat als processen doorlopen in het volgend jaar waarvoor zeker facturen worden ingediend, je daarvoor geld moet hebben. Maar laten we alstublieft waken voor een cultuur zoals die van vier jaar geleden. Toen werd er ook gezegd: sociaal voor sociaal en fysiek voor fysiek, maar uiteindelijk schoven er toch nog tonnen heen en weer via onderwaterberekeningen. Wij doen wat nodig is en wat onze fractie betreft verrekenen we alles met de algemene middelen.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Ik sluit mij graag aan bij de vorige sprekers over de leesbaarheid van dit stuk. Dat geldt niet altijd voor de inhoud, daarmee doel ik op de verantwoording van het sociaal domein. Die moet wat mijn fractie betreft beter. We hebben daarover al een paar keer een brief gestuurd aan het college. De kwartaalrapportages over het sociaal domein zijn geschrapt, zonder dat daarvoor een alternatief beschikbaar is. In het coalitieakkoord dat we straks gaan bespreken, staat dat de coalitiepartijen de informatievoorziening en de P&C-cyclus willen versterken. Wij gaan ervan uit dat het college hier met de commissie planning & control mee aan de slag gaat en dan ook het punt over de verantwoording in het sociaal domein meeneemt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik was net als andere raadsleden bij het politiek beraad en daarvoor bij het technisch vragenuur. We hebben vragen gesteld over onder andere het tabelletje over de organisatieontwikkeling. Er is een aantal getallen genoemd in een zestal hoofdrubrieken op bladzijde 65. Ik heb naar dat tabelletje verwezen. Ik wil dat graag uitgesplitst zien. Als antwoord heb ik datzelfde tabelletje gekregen. Dat is vreemd. Ik hoop dat de wethouder mij toezegt dat ik een uitsplitsing krijg van die tabel.

Ik heb ook gevraagd om aan die tabel de frictiekosten toe te voegen. Die staan er namelijk niet bij. Volgens mij worden die ook gemaakt in dit huis. Er is € 4,5 miljoen beschikbaar voor de

organisatieontwikkeling, gemiddeld € 1,5 miljoen per jaar. Daar valt iets meer over te zeggen dan hier staat.

De heer KAMPMAN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De fractie van Lokaal Almelo Samen kan heel kort zijn over de Jaarverantwoording 2017. Er is maar een ding dat ons bevreemdt, het instellen van een bestemmingsreserve. Dit is in strijd met een niet vrijblijvende aanbeveling uit de begrotingsscan van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, dit is in strijd met de kadenota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing en dit is in strijd met ongeveer alle raadsbesluiten die in het verleden zijn genomen betreffende het financieel herstel. We hebben daarover vragen aan de wethouder:

1. Hoe gaan we hier in de toekomst mee om?
2. Waarom is het convenant drie jaar na dato nog steeds niet geëvalueerd en geactualiseerd?
3. Waarom zijn er geen onderliggende afspraken gemaakt over de bestemmingsreserve? Daarbij spreken we natuurlijk over het plafond et cetera.
4. Kan de wethouder uitleggen hoe het mogelijk is dat anno 2018 aan de raad wordt gevraagd om de restantmiddelen maatschappelijke opvang 2015 tot en met 2017 te storten in een bestemmingsreserve, dictumpunt 5C, terwijl deze niet uit de algemene reserve komt? Met andere woorden, waar heeft het geld zich bevonden tussen 2015 en nu?

Over de punten 2 en 3 dienen wij een motie in, mede namens de fracties van VVD, ChristenUnie, CDA, Democraten.Nu, Partij Vrij Almelo en D66.

"Motie 2.

Duidelijke afspraken bestemmingsreserves/evaluatie actualisatie.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 19-06-2018,
inleiding:

er wordt aan de gemeenteraad van Almelo gevraagd een bestemmingsreserve in te stellen voor overgebleven gelden MO en BW.

constateert dat

- in het convenant "Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg" niets is opgenomen wat betreft maximale hoogte, duur, afvloeiingsregeling, opheffing, etc.;
- er vanaf 2015 geen evaluatie en actualisatie van het convenant heeft plaatsgevonden, overweegt dat
- het niet gewenst is een bestemmingsreserve in te stellen zonder dat daaronder goede afspraken liggen omtrent de bestemmingsreserve, zoals in bovenstaande geconstateerd;
- het convenant uit 2015 een evaluatie en actualisatie vereist, verzoekt het college
- om het initiatief te nemen wat betreft evaluatie en actualisatie van het convenant en hierin aanvullende afspraken te maken omtrent de bestemmingsreserve en dit voor nu en in de toekomst ook te laten gelden voor eventuele andere bestemmingsreserves, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de fracties van Lokaal Almelo Samen, D66, ChristenUnie, Partij Vrij Almelo, Democraten.Nu, CDA, PvdA, VVD en PVV.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Het Jaarverslag en de Jaarrekening 2017 zijn gereed. De financiële uitkomst laat een gerealiseerd resultaat zien van € 14,8 miljoen. Dit klinkt mooi, maar het financieel herstelplan is nog niet uitgevoerd, want het eigen vermogen laat nog te wensen over. Naar verwachting van het college zijn de algemene reserve en reserve Grondbedrijf in de loop van 2019 zo ver aangezuiverd dat de nul-situatie bereikt is. Hiervoor is het dan wel weer noodzakelijk dat er verder bezuinigd wordt.

We hebben waardering voor het college en de ambtelijke staf voor het geleverde werk, waaronder de jaarverantwoording en de verantwoording over de programma's, ook al zijn veel door hen beschreven behaalde resultaten naar ons inzicht niet helemaal zichtbaar. We noemen onder andere het Nieuwstraatkwartier en de leegstand in de binnenstad. Men wil meer doen en minder schrijven, een prima idee, want het nieuwe college wil meer de boer op. Een nieuw bestuur vraagt om anders denken en anders doen. Geen eigen plannen maken, vertrouwen geven

en veel koffie drinken aan de keukentafel is het begin van succes. Ook het invoeren van een wethouderspreekuur voor de inwoners is volgens ons geen overbodige luxe. Het lijkt ons meer dan normaal dat we goed moeten luisteren naar onze bewoners.

Maar er is meer. Onze gemeente staat in de komende tijd voor grote veranderingen. De inbreng en betrokkenheid van onze inwoners, organisaties en bedrijven zijn noodzakelijk om deze visie goed te ontwikkelen. Niet alleen op de ruimtelijke projecten en het kasboek, maar zeker ook op de maatschappelijke ontwikkeling, onze normen en waarden en hoe wij met elkaar omgaan. Uiteindelijk zijn het onze inwoners, organisaties en ondernemingen die verdienen dat hun gemeente een visie heeft en haar processen beheerst, nu, maar ook in onze sterk veranderende toekomst.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De heer Kampman maaide mij een beetje het gras onder de voeten weg. Daarom begin ik ergens halverwege mijn vragen. Die betreffen het convenant "Samenwerken aan beschermd wonen, opvang en zorg". In dat convenant staat op bladzijde 4 onder de titel "middelen van een centrumgemeente" te lezen: "De middelen behoren tot de algemene middelen van de gemeente, maar de centrumgemeente dient wel haar wettelijke taak uit te voeren." Ofwel, gesteld dat we doen wat we moeten doen, zit het overgebleven geld gewoon bij de algemene middelen. Dat kunnen wij goed gebruiken. Dus de vraag is: is het college ergens tekort geschoten in maatschappelijke opvang en beschermd wonen? En zo ja, waarom is er dan niet al in 2015 tot en met 2017 werk van gemaakt in het betreffende bestemmingsjaar? Als dat niet zo is, wat is dan nut en noodzaak van het aanleggen van die bestemmingsreserve? Enkel en alleen het convenant op blz. 10 punt 5 eerste zin? En heeft de raad ingestemd met dit convenant?

In de tweede zin van dit artikel op blz. 10 staat dat er toestemming nodig is van deze raad. We kunnen dit budget dus gewoon naar onze algemene middelen sturen en de gemeente Almelo er een beetje sneller bovenop helpen.

De VOORZITTER: Volgens de administratie van de griffier was dit uw maidenspeech in de raad van Almelo. Van harte gefeliciteerd daarmee. We zijn daar blij mee.

Ik zou graag het woord willen geven aan de heer De Vries. Ik vind het jammer dat hij er niet is. Ik hoop op zijn bijdrage in eerste termijn, want ik betreur het als hij niet kan deelnemen aan de eerste ronde. Ook hij heeft zich voorbereid. We wachten even op zijn komst.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Sorry dat ik er nog niet was. Ik was in de veronderstelling dat ik mijn spreekbeurt had afgezegd.

Ik sluit mij aan bij alle loftuitingen over de jaarrekening. Die is heel leesbaar. Het is goed om die op deze manier in te kaderen. Er is een mooi resultaat behaald. Dat is een mooie onderlegger voor de toekomstige financiële jaren.

Ik heb een technische vraag. Ik heb begrepen dat de subsidie van de gemeente vanuit het sociaal domein aan Accres terugvloeit via de huur, misschien in de algemene middelen. Als we dan toch spreken over substitutie van fysiek naar sociaal en ik zie dat de toekomstige coalitie behoorlijk wil happen in sociaal, vraag ik of mijn veronderstelling klopt dat die subsidie aan Accres via de huur teruggaat naar de algemene middelen.

De VOORZITTER: Dank u wel, meneer De Vries. Ik had niet begrepen dat u zich wilde terugtrekken. Ik ben toch blij dat u een bijdrage hebt geleverd, want dit was uw maidenspeech.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Dank voor alle instemmende woorden en de loftuitingen over de leesbaarheid van het stuk. Dat doet mij deugd, omdat dit ook conform de afspraken is die met de raad zijn gemaakt.

Er is een aantal zaken genoemd naar aanleiding van de jaarverantwoording. Ik ga niet op alles in, want soms zijn dit ook bespiegelingen: ik pik er een aantal uit.

De heer Trienen merkt terecht op dat het wegvallen van dividend toch weer een uitdaging is van € 287.000 in de toekomstige begrotingen. Dat klopt, we zullen dat zichtbaar maken. Uiteindelijk zullen we de begrotingen onderaan de streep passend moeten maken, zo zitten begrotingen in elkaar. We hopen maar dat dit niet te veel terugslaat naar bovenliggende cijfers en dit leidt tot extra taakstellingen, waarvan de heer Teeuw terecht opmerkte dat je ze wel kunt

benoemen en inregelen, zoals in de Perspectiefnota 2017 een aantal verzwaringen en extra taakstellingen zijn opgenomen, maar je ze ook moet kunnen realiseren. Het vraagstuk van de realiseerbaarheid is zeker een kwestie, ook voor de komende collegeperiode, omdat de coalitie niet ten onrechte een ambitie heeft uitgesproken, ook met betrekking tot de financiën. Dat zet heel veel druk en daarmee weinig speelruimte op begrotingen. We moeten de realiseerbaarheid zeker in de gaten houden. Getallen zijn altijd gewillig, maar je moet ze aan het eind van het jaar hebben gerealiseerd, zodat er dan geen scheuren aan de broek boven tafel komen.

In de woorden van de heer Teeuw ligt de suggestie besloten dat we afscheid moeten nemen van de 4,4 hectare detailhandel in Rhijnbeek. Het dossier Hornbach is actief en het college vindt dat daar perspectief in zit, gelet op de meest recente voortgang in dat dossier. Het is niet zo dat wij daarvan op voorhand afstand nemen. Het was prachtig geweest als we de ambitie van 4,4 hectare wegzetten voor de detailhandel al in de Jaarrekening 2017 als gerealiseerd hadden kunnen inboeken. Dat is nog niet het geval, maar laten we nog even volhouden om dat wenkend perspectief binnen te hengelen.

De heer Teeuw heeft de terechte opmerking gemaakt dat we moeten oppassen met het herleven van de potjescultuur: overal een potje voor, en op een gegeven moment raakt het overzicht kwijt en is niemand meer eigenaar van dat potje. Dan gebeuren er de meest exotische dingen met geld, en dat moeten we voorkomen. We moeten dus enerzijds scherp aan de wind zeilen en anderzijds, dat ligt besloten in de woorden van de heer Kampman, moeten we de ogen ook niet sluiten voor een bepaalde realiteit. Die zit in een aantal posten waarmee we te maken hebben als centrumgemeente. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn taken die we voor meerdere gemeenten gezamenlijk uitvoeren, waarvoor via het Gemeentefonds de gelden uiteindelijk bij de gemeente Almelo terechtkomen. Wij verantwoorden ze primair. Maar de besteding van de middelen vindt in een groter gebied plaats en wordt afgestemd met de collega's in de omliggende gemeenten.

Terecht merkt de heer Kampman op dat we moeten oppassen met dat soort bestemmingsreserves. Daar staat tegenover dat zoals het was, een algemene reserve met heel veel voetnoten – dat is het andere uiterste – en met eigenlijk een impliciet voorbeslag van zaken die kunnen voortvloeien uit taken die voor de regio worden uitgevoerd, ook niet heel erg wenselijk is. Dan moeten we elkaar iedere keer herinneren aan het volgende: "we hebben een algemene reserve van € 15 miljoen, maar weet u nog, daar zit nog voor € 2 à € 3 miljoen voor beschermd wonen in en ook nog € 1 miljoen voor maatschappelijke opvang." We kunnen niet met zekerheid stellen dat we dat te eigen bate en genoeg kunnen uitgeven. Dit zit een beetje op misschien wel de ethiek van de betrouwbaarheid en zichtbaarheid in de eigen balans van hoe die zaken vorm en inhoud worden gegeven.

Terecht merkt de heer Kampman op dat zich bij het besluitvormend punt 5C iets merkwaardigs voordoet. Hoe zit het nu met de middelen voor maatschappelijk opvang? Want daarvan maken we niet inzichtelijk dat we die uit de algemene reserve halen en overbrengen naar een bestemmingsreserve. Dat zijn gelden van 2015 en 2016. Hoe zit dat? Dat vindt u terug onder de post Overlopende passiva. Dat is een heel ingewikkeld begrip. We zullen hier niet te veel op de techniek ingaan, maar dat waren middelen die jaargrenzen overliepen en daar gealloceerd zijn op de balans. De post overlopende passiva is opgeschoond en in het Jaarresultaat 2017 wordt dat zichtbaar in een fors bedrag van € 1 miljoen. Daarin zitten dus middelen van voorgaande jaren. Dit is dus geen actie van het leeghalen van de algemene reserve, maar dit bedrag wordt ten laste gebracht van het resultaat dat voortvloeit uit het opschonen van de post overlopende passiva op de balans. Misschien moeten we nog een keer praten over de techniek in de commissie planning & control, voor zover die in de toekomst bestaat en herleeft.

Ik ben het met de heer Kampman eens dat hij misschien onaangenaam verrast is door het voorstel van het college op dit punt, daar waar wij terugwijzen naar het convenant. Het convenant is een staand document. We zijn bevoegd om dat te sluiten met omliggende gemeenten. De heer Kampman merkt terecht op dat hij ook nog een aantal dingen mist en die niet zijn geëvalueerd. Terecht dat hij bij motie van het college vraagt die te evalueren en met elkaar te praten over een plafond in die bestemmingsreserve en hoe je daar in de toekomst mee omgaat. Ter geruststelling kan ik melden dat het budgetrecht van de gemeenteraad ook over de posten in de bestemmingsreserve gaat. Dat wordt niet aangetast. We zullen altijd, wat er in de regio ook wordt afgesproken, bij de raad moeten terugkomen om van de raad het akkoord te krijgen dat daarvoor de bestemmingsreserve wordt gebruikt. Dit ter geruststelling, zodat de raad

weet dat wij niet achter de raad langs en buiten hem om in overleg met de regiogemeenten met die middelen omgaan. Wij zullen de motie overnemen en tot uitvoering brengen.

Ik kom toe aan de vraag van de heer Stöteler, hoe het zit met het convenant waarin staat dat de rijksmiddelen behoren tot de algemene middelen van de centrumgemeente. Dat convenant klopt, maar is eigenlijk ter ondersteuning van de bestaande afspraak dat het Rijk bij gebleken overschotten op die middelen niet kan zeggen dat ze terug moeten naar het Rijk. Dit wordt onderstreept door te stellen dat ze thuishoren bij de algemene middelen en daarmee tot de beschikkingsbevoegdheid van de centrumgemeenten. In de rest van het convenant kan de raad nadrukkelijk lezen dat wij daarmee de wettelijke taken doen op het gebied van beschermd wonen en de maatschappelijke opvang voor de totale regio van de meerdere gemeenten waarin we zitten. Kortom, dit is in zekere zin getrapd. Het belangrijkste van de opmerking op blz. 4 is dat het Rijk niet kan zeggen dat het om doeluitkeringen gaat die het Rijk op afrekenbasis weer kan terughalen voor het deel dat niet is besteed.

De heer Wiertz roept op tot een betere verantwoording van het sociaal domein. Terecht refereert hij aan wat wij daarover in het coalitieakkoord hebben geschreven. We zullen daar op gepaste wijze vorm en inhoud aan geven. Ik ga niet toezeggen dat de raad de kwartaalrapportage weer terugkrijgt.

De heer Buitenweg heeft gevraagd naar de tabel over de organisatiekosten en hij vraagt om een uitsplitsing. Maar de tabel geeft de uitsplitsing zoals die met de raad is afgesproken bij het aanvragen van de middelen. Daarmee beantwoord ik ook een deel van de vraag over die € 4,5 miljoen. De jaarverantwoording gaat over 2017, toen hebben we voor een totaal bedrag van € 599.000 bij de raad opgehaald voor de organisatieontwikkeling. Dat verantwoorden wij op deze manier. Dit is conform de budgetaanvraag die we bij de raad hebben gedaan. Als de raad vraagt om een nadere uitsplitsing, krijgt hij ongeveer dit tabelletje.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! De raad heeft € 4,5 miljoen beschikbaar gesteld voor drie jaar. Ik kan me niet voorstellen dat we dit jaar maar drie ton hebben uitgegeven. Ik vind namelijk nergens een kopje frictiekosten. Ik kan me niet voorstellen dat die dit jaar niet gespeeld hebben. Waar staan die dan?

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Wij hebben gespecificeerd naar de zes onderwerpen die daar staan een budget aangevraagd voor een bedrag van € 599.000. Wij hebben daarvan ook weer gespecificeerd naar de getallen, naar diverse posten, € 302.000 uitgegeven. Het bedrag van € 599.000 vormde de eerste jaartranche van die € 4,5 miljoen, waarvan we meteen al hebben gezegd dat we die bij de raad zouden aanvragen in jaarschijven over 2017, 2018 en 2019. Wij zullen iedere keer bij de raad langskomen om een deel van dat bedrag op te halen. Voor de Jaarrekening 2017 heeft het niet veel zin om meer te gaan verantwoorden dan strikt noodzakelijk is, want we hebben maar € 599.000 bij de raad opgehaald. Dat verantwoorden wij. Daar staan uitgaven tegenover; dat staat hier.

Ik weet niet waar de heer Buitenweg precies op doelt als hij spreekt over frictiekosten. In de begroting die wij bij de raad hebben ingediend, was geen sprake van een post frictiekosten. Naar mijn beste weten hebben we dat zo niet bij de raad neergelegd. Frictiekosten spelen wat ons betreft niet in 2017.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dan ziet de wethouder dat maar separaat van dit tabelletje. Ik kan me niet voorstellen dat die er in 2017 niet zijn geweest. Ik heb daar graag een overzichtje van. Dat is me ambtelijk toegezegd tijdens het technisch vragenuur. Dat kon geleverd worden. Er zijn toch mensen die deze organisatie hebben verlaten? Dus dan zijn er ook kosten gemaakt en die wil ik graag zien.

De heer LANGIUS (wethouder): Dan heeft de heer Buitenweg het niet over een tabelletje, maar spreekt hij over kosten die wij hebben gemaakt in het geval mensen vervroegd uittreden en met een regeling de deur uit zijn gegaan. Die kosten zitten in de normale bedrijfsvoering. Het is nu helder waar de heer Buitenweg precies naar op zoek is. Hij relateert dat aan een tabelletje, namelijk de organisatiekosten de budgetten die we daarvoor hebben aangevraagd. Wij maken duidelijk dat daar in 2017 geen frictiekosten op zijn afgeboekt. Als hij zoekt naar de regelingen die we met dezen en genen hebben afgesproken die ten laste zijn gegaan van de post lonen en

salarissen in de bedrijfsvoering, kunnen we dat geanonimiseerd inzichtelijk maken.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dit is een prima toezegging. Dat mag natuurlijk anoniem.

De heer LANGIUS (wethouder): We gaan het natuurlijk niet hebben over personen. De heer Buitenweg wil weten of we daaraan geld hebben uitgegeven. Ongetwijfeld zullen we her en der een regeling hebben getroffen.

De heer STÖTELER (PVV): Ik heb een antwoord gemist op mijn vraag over nut en noodzaak van de bestemmingsreserve om gelden van 2015 en 2016 over te hevelen naar een bestemmingsreserve vanuit de algemene reserve. Als toen geld is overgebleven, waarom moet dat dan nu alsnog worden gedaan? Wat is daar het nut van?

De heer LANGIUS (wethouder): Wij geven daarmee aan dat daar in het verleden wettelijke taken tegenaan zijn gezet die we nog steeds uitvoeren. We willen volstrekt duidelijk maken dat wij op basis van het convenant erkennen dat die middelen besteed kunnen worden, nu of in de toekomst, aan uitgaven op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Daarom maken we dit als bestemmingsreserve inzichtelijk.

De heer STÖTELER (PVV): Nogmaals, wat is dan het nut? Is te voorzien dat in 2019 en 2020 de uitgaven stijgen ten opzichte van de bijdragen vanuit het Rijk?

De heer LANGIUS (wethouder): Wat in de toekomst besloten ligt, kunnen we nooit helemaal uitsluiten. Op begrotingsbasis 2018 hebben we niet inzichtelijk gemaakt dat we behoefte hebben aan een uitname uit die bestemmingsreserve. Wat niet is, kan altijd nog komen. Daarom is de motie van onder andere de fractie van Lokaal Almelo Samen interessant waarin wordt gevraagd nader te onderzoeken en met elkaar af te spreken hoe hoog het plafond moet zijn van zo'n bestemmingsreserve en of we daar jaarlijks de overschotten in moeten blijven storten tot de potjes sky high worden. Of moeten we ze op een gegeven moment aftoppen? Het is mogelijk dat we tot overeenstemming komen over een verdeling over de gemeente.

Voorzitter! Ik kom bij de vraag van de heer De Vries over de subsidie aan Accres. Accres krijgt betaald voor de diensten die zij verleent. De verhuur en huuropbrengsten van de gebouwen worden afgerekend met de afdeling vastgoed. Gebouwen hebben kapitaalslasten op de rekening staan. Het is dus niet zo dat dit geld rechtstreeks naar de algemene middelen gaat. Dit is een inkomstenbron voor de afdeling vastgoed.

Aan de orde is de stemming over amendement 1.

Over amendement 1 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het met 32 stemmen tegen 1 stem is aangenomen.

Voor het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, D66, Democraten.Nu, GroenLinks, Leefbaar Almelo, Lijst Çete, Lokaal Almelo Samen, Partij voor de Vrijheid, Partij Vrij Almelo, PvdA, SP, VVD en CDA, met uitzondering van de heer Gelici.

Tegen het amendement heeft gestemd de heer Gelici.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde voorstel.

Over het geamendeerde voorstel wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat het is met algemene (33) stemmen is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 2.

Over motie 2 wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de motie met algemene (33) stemmen is aangenomen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Hiermee hebben we het reguliere deel van deze raadsvergadering afgewerkt.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering

Na hervatting van de vergadering stelt de VOORZITTER aan de orde:

6. Debat over coalitieakkoord.

De VOORZITTER: Dames en heren! De voorzitters van de fracties van de coalitie, CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen en ChristenUnie, hebben mij gevraagd om tijdens de behandeling van dit agendapunt voor in de zaal te mogen zitten, zodat zij het debat kunnen voeren met de gemeenteraad over het akkoord dat ze met elkaar hebben gesloten. Daaraan voorafgaand geef ik graag aan de heer Zielman de gelegenheid het woord te voeren, omdat hij dat heeft gevraagd, separaat aan de discussie over het coalitieakkoord.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Dit is eigenlijk een informeel, maar toch ook een formeel punt. Want als je coalitieonderhandelingen ingaat, komt er heel veel op je af. Het is de tweede keer dat ik dit heb mogen doen, de eerste keer in het kielzog van twee gelouterde, ervaren fractiegenoten, deze keer stond ik zelf aan het roer. Dan ga je op zoek naar mensen die je kunnen steunen. In die zoektocht – die heb ik meteen samen opgepakt met de heer Pauwels – zijn we uiteindelijk uitgekomen bij de heren Esmeijer en Meijer van CDA- en VVD-huize. De bezielende leiding van deze twee mannen hebben we keihard nodig gehad in dit hele proces. Zij zorgen ervoor dat het proces gestroomlijnd wordt en trekken je er met de haren bij als dat nodig is en zij geven de juiste richting aan. Ik spreek ook namens de heren Pauwels, Stork en Teeuw als ik zeg dat we ze ontzettend dankbaar zijn. Ze zijn van onschatbare waarde geweest tijdens dit hele proces.

Dit geldt in hun kielzog ook voor Saïd, Irene en Wouter, die ons vanuit de ambtelijke ondersteuning enorm hebben geholpen en enorm goed hebben gefaciliteerd met alles. We hoefden nergens achteraan. Het was allemaal geregeld, zodat wij konden doen wat wij moesten doen, zorgen dat wij die onderhandelingen met elkaar op de juiste rit kregen. Daarvoor onze enorme dank. Om die dank te onderstrepen, hebben voor jullie allemaal een enorme bos bloemen meegenomen, die ik samen met mijn assistent de heer Pauwels uitdeel. Vanaf deze plek dank ik jullie daar hartelijk voor.

Ik vergeet iemand te noemen. We hebben voor haar geen bos bloemen, omdat we weten dat ze op vakantie gaat. Ook in het voortraject en de informatieronde heeft Riet Schuppert ons enorm geholpen en bijgestaan. Ze is ook voor Saïd, Irene en de formateurs van grote waarde geweest. Riet Schuppert heeft ons gefaciliteerd met alles, dank daarvoor.

(Daarop overhandigen de heren Zielman en Pauwels, onder applaus van de aanwezigen, een boeket bloemen aan de betrokkenen.)

De VOORZITTER: Dank u, meneer Zielman, voor de aardige woorden die u uitspreekt voor de ondersteuning die u met uw medeonderhandelaars hebt gehad. Wij gaan over naar de inhoud, het debat over het coalitieakkoord. Ik begrijp dat namens de deze vier fractievoorzitters de heer Zielman als eerste een presentatie zal geven over de hoofdlijnen van het coalitieakkoord en er vervolgens gelegenheid is om daarover het gesprek te voeren.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Ik geef dezelfde presentatie als we hebben gebruikt bij het persmoment, waar enkele leden van de raad bij aanwezig waren. We hebben toen het coalitieakkoord gepresenteerd. Aan de hand van die presentatie neem ik u mee in het hele proces en de punten die wij daarbij hebben genoemd.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Is de presentatie zonder correcties?

De heer ZIELMAN (CDA): De heer Hümmels kan zelf zien of dit dezelfde presentatie is. Ik hoor dat graag achteraf van hem.

Zoals we allemaal weten, zijn 21 maart jl. de gemeenteraadsverkiezingen gehouden en 27 maart de informateurs, de heren Meijer en Esmeijer, aangesteld. Daarna volgde het afscheid van de oude raad en kwam 18 maart het eindverslag van de informateurs. Vervolgens hebben we naar elkaar gekeken en overlegd, en was het voor ons een natuurlijk volgende stap om de informateurs te vragen de formateursrol te spelen. Aldus geschiedde. Dit was op 22 april jl. 11 juni hebben we het coalitieakkoord gepresenteerd; "Ambitie, daadkracht en vertrouwen." Gisteren hebben we kennisgemaakt met de beoogde wethouders. De raad heeft aan hen vragen kunnen stellen. Enkelen hebben dat naar hartenlust gedaan. En vandaag is het debat over het coalitieakkoord. We vragen aan de raad zijn licht daarover te laten schijnen.

De organisatie heeft gevraagd het coalitieakkoord uit te werken in programma's, want ze wil programma gestuurd en wijkgericht gaan werken. In dat kader hebben we het coalitieakkoord opgesteld. Daarbij hoort een gemeente die digitaal werkt. We zijn al bewierookt over onze digitale dienstverlening op vele vlakken. Dit heeft het vorige college goed doorgezet. Daarvoor zijn we al eens in de prijzen gevallen: prachtig, mooi. We denken dit verder uit te kunnen diepen door WhatsApp toe te gaan passen als middel voor inwoners om contact te krijgen met de gemeente. Een adequate follow up is daarbij een belangrijk vereiste, maar die is op alle vlakken een vereiste.

Bij zorg proberen we door innovatie een kwaliteitsimpuls te geven. Daarbij blijft bovenaan staan het bieden van goede zorg. Daarvoor moeten we € 3,5 miljoen investeren over twee jaar, dus € 1,75 miljoen per jaar. Dat heeft de raad kunnen lezen in het financiële staatje.

We zetten in op de toeleiding naar algemene/voorliggende voorzieningen en op preventie. Het laatste is een uitvloeisel van waar het vorige college mee is begonnen: aan de voorkant komen van het proces. Ook zullen we nieuwe pilots beginnen en succesvolle pilots implementeren of continueren.

Ik vervolg met economie en participatie. In Almelo wordt gewerkt en Almelo is een logistieke hotspot. Ik hoef niet te vertellen hoe belangrijk XL Businesspark is voor Almelo en hoe belangrijk mbo-studenten zijn voor onze stad. We zijn een echte mbo-stad. Wij menen dat we daarmee moeten doorgaan en dat nog verder moeten versterken. Dat kunnen we natuurlijk niet alleen, daarvoor zijn onderwijs en ondernemers van enorm belang. Die moeten we blijven binden aan Almelo.

Over het ondernemersloket en het versterken van het accountmanagement hebben we in deze raadszaal al vaak gesproken. Bijstandsgerechtigden helpen met het vinden van werk door sociale activering gebeurt al, maar volgens ons kan dat op een ander vlak nog beter. Alles is onderhevig aan verbetertrajecten, dus ook dit. Bij de multiprobleemgezinnen hebben we gezien dat Almelo succesvol is in haar beleid om schulden te voorkomen en te investeren in voorliggende voorzieningen. We willen kijken of we deze methode op andere vlakken ook kunnen inzetten.

Ik heb al gezegd dat we € 1,5 miljoen willen investeren in economie en participatie. Op het minimabeleid leggen we een taakstelling van € 4,7 miljoen. De Klijsma-middelen willen we inzetten om alle kinderen gelijke kansen te geven. Dat is een heet hangijzer geweest in deze raad. Uiteindelijk is breed gezegd dat deze middelen moeten toekomen aan de kinderen die ze daadwerkelijk nodig hebben; dit is heel belangrijk. De collectieve zorgverzekering willen we structureel maken.

De binnenstad is een ander zeer belangrijk onderwerp in onze stad. Willen we de stad mooi en levendig houden, dan hoort daar een mooie binnenstad bij. Daarvoor willen we de leegstand aanpakken met een wijziging van winkelbestemmingen, inclusief onderzoek naar de mogelijkheid om vrijstelling te verlenen op leges, en we willen de leegstandsverordening inzetten. Het gevefonds is al een aantal keren in deze raad langsgelopen. De vorige raad vond dat enorm belangrijk. We zullen een pilot doen voor autoverkeer van noord naar zuid en een pilot met twee uur gratis parkeren.

De voorbereiding van de verbreding van het kanaal richting havenkom is uitvoering van bestaand beleid. Het stedenbouwkundig plan is vastgesteld; dat is onze stip op de horizon. We willen uiteindelijk die grote havenkom realiseren. Om daar kracht bij te zetten, moeten we nu in ieder geval al voorbereidingen treffen, zodat we die havenkom kunnen realiseren als wij de middelen hebben.

De switch is ingezet van woonboulevard naar lifestyleboulevard, vooral door de ondernemers. Dit is een prachtig initiatief van de woonboulevard. Het verdient onze medewerking en ons meedenken om daar een succes van te maken.

Uiteindelijk willen wij € 1,5 miljoen investeren in de binnenstad.

We hebben vaak gesproken over duurzaamheid. Mijn toen nog collega-raadslid, thans misschien onze nieuwe wethouder, heeft gezegd dat Almelo niet het beste kindje van de klas is, misschien zelfs het slechtste kindje. We moeten dat niet willen. We moeten inzetten op duurzaamheid; dat verdient onze aandacht. Daarom hebben we dit onderwerp ondergebracht bij een van de programma's van de wethouders. Daar horen een paar maatregelen bij voor een duurzame, klimaatbestendige leefbare stad, zoals energietransitie et cetera. Ik hoop dat dit de heer Buitenweg als muziek in de oren klinkt.

De burgemeester is veelal verantwoordelijk voor de veiligheid. We zijn al bezig met gericht cameratoezicht. Dat moet nog verder worden uitgewerkt en uitgebreid. Op veiligheid staat een investering van € 0,8 miljoen. Die is bedoeld voor zaken die de veiligheid daadwerkelijk ten goede komen, hopen wij. Er komt extra toezicht op diverse vlakken en onwenselijke fenomenen. Mensenhandel, prostitutie en loverboys zullen worden bestreden. De heer Hümmels heeft deze zaken al eens aangestipt.

Er zijn nog aanvullende thema's voor de komende periode, zoals de regionale samenwerking. Daar is veel over gezegd. We hebben uiteindelijk besloten om niet mee te doen met de Agenda van Twente. Dat betekent niet dat wij ons geheel uit de regio terugtrekken, verre van dat, maar we zetten in op de regiodeals die er aankomen. We hebben ze deze week allemaal kunnen lezen. Onze gedeputeerde is er zelfs voor naar Den Haag geweest.

Andere aanvullend thema's zijn het beheer van de openbare ruimte en het onderhoud van de infra, het afvalbeleid, kunst en cultuur, sport en het versterken van de wijkaccommodaties. Deze zullen allemaal de komende periode aan bod komen.

Met dit alles blijven wij inzetten op financieel herstel. Als we zo doorgaan, komen we in 2020 waarschijnlijk uit het preventief toezicht van de provincie. Wij blijven daarop inzetten. Het herstelplan dat de vorige periode is ingezet, zetten wij voort. We zouden gek zijn als we dat niet zouden doen, want dat is gebleken succesvol te zijn. Dat vraagt een sterke budgetdiscipline plus een sluitende meerjarenbegroting. We hebben al eerder gesproken over de sanering van de vastgoedportefeuille. We willen dit alles realiseren met zo laag mogelijke woonlasten: de afvalstoffenheffing omlaag, geen verhoging van de OZB anders dan inflatie en afschaffen van de hondenbelasting. Over dat laatste heeft de raad al een ei gelegd.

Dit alles zullen we doen onder de bezielende slogan: Ambitie, daadkracht en vertrouwen.

Dit waren enkele hoofdlijnen. In het verslag staat natuurlijk veel meer.

De heer WIERTZ (D66): Voorzitter! Bijna drie maanden na de verkiezingen heeft Almelo een nieuw college. Wij feliciteren de coalitiepartijen met het bereikte akkoord en wensen het nieuwe college veel succes in de komende vier jaar. Het wordt tijd dat wij weer aan de slag gaan voor deze stad. Het wordt tijd, want de formatie heeft toch nog lang geduurd. Verrassend lang, want een van de argumenten van sommige partijen in deze coalitie tegen een raadsprogramma was dat het dan zo lang zou duren. Je zou verwachten dat er na die opmerking veel vaart zou worden gemaakt, maar niets bleek uiteindelijk minder waar. Waar sommigen voor de verkiezingen pleitten voor een andere bestuurscultuur, bleek dat na de verkiezingen vergeten te zijn en is er geen nieuwe bestuurscultuur gekomen, maar een oude gesloten manier van formeren.

In nog een ander opzicht bleek deze formatie een stap terug in de tijd. Na de verkiezingen in maart ging het aantal vrouwen in de raad omhoog van zeven naar elf. Goed nieuws, maar naar verluid zijn de onderhandelingen vrijwel alleen gevoerd door mannen, blanke mannen. Het hoeft dan ook geen verrassing te zijn dat er een college is uitgerold met alleen mannelijke wethouders. Voeg daarbij de burgemeester en de gemeentesecretaris en dan is het plaatje wel compleet. Een gebrek aan diversiteit dus, en dat in onze huidige samenleving. Het is geen 1958, maar 2018!

Goed, ik kom op het akkoord, want daar draait het uiteindelijk vanavond om. Met veel plannen uit het coalitieakkoord kan de D66-fractie op het eerste gezicht instemmen. Op het eerste gezicht, want het akkoord blijft vaak steken in algemeenheden. Je vraagt je dan af: hoe dan, wat dan en soms ook wel, waarom? Andere dingen worden in het akkoord gepresenteerd als nieuw, terwijl ze al gebeuren of eerder besloten zijn. Ik noem hier bijvoorbeeld een fonds voor gevelverbetering. Dat was er toch al? Of willen de coalitiepartijen hieraan een extra impuls geven?

Zoals gezegd staan er veel goede dingen in het akkoord. Ik noem hier de investeringen en plannen voor duurzaamheid. Duurzaamheid is voor ons allemaal een centrale opgave. Het is goed

dat dit college dat inzielt en daarin de komende jaren investeert. De transitie naar een duurzame samenleving biedt kansen, ook voor ons in Almelo.

De inzet van het college op het versnellen van de transformatie in het sociaal domein is van essentieel belang. Wij onderschrijven grotendeels de door de coalitiepartijen genoemde uitgangspunten, zoals uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners.

Innovatie is noodzakelijk. Daarvoor trekt het college geld uit. Helaas staan tegenover de investeringen in de komende twee jaar van € 3,5 miljoen bijna even grote bezuinigingen van € 3 miljoen.

Het college heeft aan het eind nog een aantal mooie woorden over voor regionale samenwerking. De heer Zielman zei dat laatst al. Het is geen verrassing dat mijn fractie over de afgelopen jaren een wat andere mening heeft dan de coalitie. Wij hopen dan ook dat de coalitie die mooie woorden om zal zetten in daden en zal werken aan goede verhoudingen in onze regio. Almelo is geen eiland en op het gebied van economie en arbeidsmarkt is samenwerken noodzakelijk. Ik breng hier de door de raad aangenomen motie van het raadslid Maathuis over een regionaal re-integratiebeleid in herinnering.

Bij sommige plannen zet de D66-fractie vraagtekens, met name waar het de zorg betreft. Allereerst feliciteer ik wat dat betreft de heer Loupatty. Nog geen jaar geleden heeft deze gemeenteraad zijn initiatiefvoorstel weggestemd. Alleen zijn eigen fractie was voor. Maar het kan verkeren, schreef Brederode al, want nu krijgt het voorstel na deze formatie een nieuwe kans. Het college wil flink snijden in de kosten voor de zorg, met daarbij investeringen in innovatie, eigenlijk wat de heer Loupatty voorstelde, zij het dat het college minder investeert dan hij voorstelde. Wij delen het uitgangspunt van het college dat de gemeente uit zal moeten komen met de door het Rijk ter beschikking gestelde budgetten. Het tempo waarop dit moest gebeuren volgens de heer Loupatty, was juist waar de raad bezwaar tegen had en wat de coalitie nu toch blijkt te hanteren. Dat de VVD-fractie hier blij mee is, begrijpen we allemaal. Maar van de andere coalitiepartijen valt dat toch wat tegen. Het is financieel gezien ook een risico. Dit geldt niet alleen voor zorg, maar ook voor participatie. Het gaat immers om openeinderegelingen. De kans bestaat daarmee dat de bezuinigingen niet worden gerealiseerd en in dat geval ziet het in het coalitieakkoord geschetste financiële plaatje er ineens heel anders uit.

Het college kiest voor 2 uur gratis parkeren. De D66-fractie heeft tijdens deze campagne gezegd: "Gratis parkeren bestaat niet. Er is altijd iemand die ervoor moet betalen." Dat blijkt. De coalitiepartijen halen € 300.000 weg bij Stadstoezicht en willen dat de ondernemers € 300.000 per jaar bijdragen. De reactie van het CAA doet vermoeden dat dit niet met de ondernemers is overlegd. Dat had beter anders gekund. Niet voor de ondernemers bepalen dat ze € 300.000 moeten bijdragen, maar met de ondernemers in gesprek gaan om te bekijken wat mogelijk is.

De nieuwe coalitie lijkt een voorkeur te hebben voor de auto: gratis parkeren, aandacht voor het verbeteren en verbreden van snelwegen en verkeer in de Grotestraat. Op zich allemaal prima, maar andere vormen van vervoer komen er in het akkoord bekaaid af. En dat is jammer, want de fiets is niet alleen een duurzaam vervoermiddel, fietsen is ook gezond. Gezondheid is een van de centrale thema's in de Omgevingswet. Hoe richt je de omgeving zo in, dat je gezondheid beschermt en bevordert?

Een ander punt waarvoor in dit akkoord geen aandacht is, is wonen. Dat is merkwaardig. Er is immers een duidelijk verband tussen wonen en zorg, waarvoor in het akkoord dan weer wel veel aandacht is. Wonen heeft ook te maken met leefbaarheid. Op dat gebied is in sommige wijken in Almelo nog veel te winnen. Nog afgelopen weekend waren wij met de raad in het Nieuwstraatkwartier.

Voorzitter! Ik zou nog lang over dit akkoord kunnen doorpraten, maar dat ga ik nu niet doen. De D66-fractie zal zich constructief opstellen en kritisch zijn wanneer dat nodig is. Ik wens het nieuwe college nogmaals veel succes.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Zo goed als de heer Wiertz het kan, kan ik het niet. Meestal wel, maar dit keer niet, want ik was niet van plan hier heel veel over te zeggen, omdat er volgens mij nog veel meer te bespreken valt, bijvoorbeeld de plannen die bij andere fracties in de raad leven en mondigesmaat aandacht hebben gekregen in de aanloop hiernaartoe.

Ik zou heel veel over het proces kunnen zeggen, want dat heeft mij het meest geraakt. Ik weet niet of dat nu handig is, dus dat ga ik niet doen.

Het valt me op – ik hoop niet dat ik mijn collega's te veel in de weg zit met wat ik zeg – dat er heel veel mooie plannen staan die geld zouden kunnen opleveren en dat er een aantal onderwerpen staat waar deze coalitie in wil investeren, maar ik vraag mij af of er een fatsoenlijke balans is. De heer Wiertz heeft daar ook al op gewezen. Er hoeft maar het een of ander mis te gaan, of we zitten met een misrekening. Ik vind geld niet zo heel erg belangrijk, dus dat kan ik de coalitie vergeven, maar met name de maatregelen in het sociaal domein lijken mij wat ver gaan. Die maatregelen passen misschien bij een partij als de VVD. Die partij lijkt het heel goed te doen en de landelijke VVD geeft signalen af hoe er met mensen kan worden omgegaan. Ik ga misschien wel verhuizen, als dat de tendens wordt in Almelo. Die lijkt me zeer pijnlijk. We hebben een stad waar een heleboel nodig is voor een heleboel mensen die het moeilijk hebben. Ik probeer Dijkhoff te citeren, maar doe dat niet letterlijk. Want het gaat mij te ver om te zeggen: geef mensen maar 70% van waar ze recht op hebben en laat ze maar hun best doen om dat fatsoenlijk aan te vullen. Mocht het hier ook die kant opgaan, gezien de gedachte mogelijkheden in het sociaal domein, word ik nog verdrietiger.

Mevrouw VAN DER VEN (SP): Voorzitter! Het coalitieakkoord voelt voor mij als een nieuw huis, een huis met muren en kamers, maar vooral ook lege, nog in te vullen ruimtes. Je zou kunnen zeggen dat het de nieuwe bewoners nog niet is gelukt om voor alle ruimtes de juiste keuzes te maken, maar ik kies ervoor om het positief te zien. Dit huis is van ons allemaal en we mogen allemaal onze inbreng hebben om er wat goeds van te maken, voor elkaar en met elkaar.

Dit akkoord bevat onderdelen die wij als SP-fractie direct kunnen omarmen, zoals wijksturing met maatwerk voor mooie ideeën vanuit onze inwoners. En zoals het doorzetten van de aanpak voor multiprobleemgezinnen. Natuurlijk bevat het akkoord ook voorstellen die absoluut de onze niet zijn, zoals het gratis parkeren in de binnenstad.

Ook hebben wij moeite met het feit dat er weer van alles veranderd moet worden in de zorg, omdat het budget niet toereikend is. Wat ons betreft trekken we samen op richting Den Haag om meer budget te krijgen! De laatste jaren is onzes inziens een continue verandering gaande geweest in de zorg. En niet zozeer om de zorg te verbeteren, maar om op korte termijn te bezuinigen. Wij zouden graag een traject ingaan om de zorg echt te verbeteren en hiermee het werken in de zorg te verbeteren. Misschien krijg je dan die zo gewenste bezuiniging er wel bij. Maar wat er ook gaat gebeuren – dat gaat mij echt aan het hart – betrek alsjeblieft de professionals uit de zorg erbij. Bij hen zit de kennis over hoe het wel kan en zou moeten. Maak daar gebruik van!

We zien ernaar uit om samen met deze raad, maar vooral ook met de inwoners van onze mooie gemeente, dit huis te vullen met goede keuzes en mooie ideeën waar we allemaal wat aan hebben voor onze mooie stad, waar we trots op zijn en waar iedereen erbij hoort.

Dat brengt me op het volgende punt, waarvan sommigen vinden dat ik er niet over mag jammeren, maar toch. Dat gaat over de bemanning van het college, ja echt bemanning. Hoewel ik eigenlijk vind dat de man-vrouwverhouding geen kwestie zou moeten zijn, baart deze bemanning me zorgen. Welk voorbeeld wordt hiermee gesteld voor onze inwoners, welke boodschap geven we hier, wellicht onbewust, maar toch, af aan onze jonge vrouwelijke inwoners? Kon dit nu echt niet anders?'

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Nu is er, na drie maanden onderhandelen, eindelijk een coalitieprogramma. Mijn fractie feliciteert met name de VVD-fractie. Zij heeft een flinke vinger in de pap gehad.

Er staan grote woorden in het voorwoord, waarin wordt gesteld: "Wij kijken problemen recht in de ogen aan en gaan deze niet uit de weg." Het tegendeel blijkt waar, want de grootste bedreiging voor ons vrije Westen, voor de veiligheid en integriteit van onze vrouwen en dochters, voor de veiligheid van onze homo's en transgenders, en voor de vrijheid van meningsuiting, is de islam en die wordt niet genoemd.

In tegenstelling tot pacifist Jezus, was Mohammed en warlord pur sang. Alle geschiedenisboeken beamen dat en we zien dit zich al 1400 jaar voltrekken met de Koran en de Hadid als intimidatiemechanismen en de moskeeën als broedplaatsen voor jihadisten. Islam en terreur worden in één adem genoemd, maar als er wordt gesproken over het verband tussen de twee, wordt dat vooral in alle toonaarden ontkend.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! We luisteren al 14 jaar naar de verhalen van de politieke leider van de heer Stöteler. We weten echt wel wat hij over de islam vindt. Ik dacht dat we vandaag over onze stad zouden spreken. Er ligt een coalitieakkoord. Dat de heer Stöteler vindt dat de criminaliteit vanuit de islam op de een of andere manier bestreden moet worden en hij daar de coalitie op aanspreekt, het zij zo, maar moeten wij daarom de verhalen van zijn politiek leider allemaal weer aanhoren? Het gaat nu over Almelo. Laten we het over Almelo hebben. Er zitten genoeg punten in het coalitieakkoord waarmee we het gezamenlijk niet eens zijn. Als de heer Stöteler vier jaar lang begint met het vertellen van de verhalen van zijn politiek leider, doet hij zichzelf en onze stad geen goed. In godsnaam, via de voorzitter doe ik een beroep op de heer Stöteler. Jezus, Mohammed, Moses, wie het ook mogen zijn, laat de mensen in hun waarde en laten we over Almelo spraken. Dat is onze prioriteit.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Dat is precies waar ik het over heb.

Vandaag de dag is de islam het troetelkind van vrijzinnigen en gelovigen. Een merkwaardige coöperatie. Geen strobreed wordt de islam in de weg gelegd en het vrije woord komt alleen nog die ideologie toe waarvan aanhangers mogen roepen dat joden weer aan het gas moeten en Europa zal buigen voor het suprematisme.

De VOORZITTER: Meneer Stöteler, nu ga ik u onderbreken. Ik gun iedereen de vrijheid – die hebt u ambtshalve ook al – om hier te berde te brengen wat u wilt, maar ik verzoek u de bocht te maken naar wat aan de orde van behandeling is, het coalitieakkoord. Dit is geen algemene politieke beschouwing over het beleid van de gemeente, dus ik verzoek u toch een keer het bochtje te maken naar wat aan de orde van behandeling is.

De heer STÖTELER (PVV): Als wij spreken over het coalitieakkoord, mogen we ook spreken over wat er niet in staat. Ik kom zo meteen toe aan wat er niet in staat, maar ik maak even dit stuk af.

Wie kritiek heeft op de islam, krijgt het stigma islamofob, wordt beschuldigd van haat zaaien, racist genoemd en op zijn allerminst verweten te polariseren. Ook gematigde moslims reserveren hun energie op die manier. Ook zij bekritisieren de critici van de islam en noemen hun, ons, mij, islamofob. Maar de islamitische moordenaars lezen de islamitische teksten exact zo als de islamofoben, zoals mijn fractie, een lezing en interpretatie waarvan de gematigde moslims beweren tegenstander te zijn. Toch keren zij zich tegen ons, terwijl wij juist een natuurlijke medestander zouden moeten zijn.

De VOORZITTER: Meneer Stöteler, u moet nu echt over het coalitieakkoord gaan spreken.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb nog één zin.

De VOORZITTER: Nee, u moet nu over het coalitieakkoord gaan spreken. Ik gun ieder, zoals ik al zei, een beetje een ruime interpretatie om de fuik naar het onderwerp in te gaan. Die ruimte hebt u nu gehad. Ik hoor u nu graag over het coalitieakkoord.

De heer STÖTELER (PVV): Ik ben klaar. Ik ga nog één vraag stellen aan de coalitiepartijen. Hoeveel nieuwsuitzendingen en NRC-artikelen moeten er nog verschijnen voordat u bereid bent uw ogen te openen voor dat probleem?

Voorzitter! Ik kom op een punt wat er net niet helemaal in staat. Wat aan de voorkant wordt gesuggereerd en wat nergens terugkomt in het programma, is vertrouwen. Vertrouwen in het openbaar bestuur van onze stad, vertrouwen dat bij een groot deel van de Almelo'ers flink is geschaad. Sinds mijn fractie deel uitmaakt van deze raad, worden wij van verschillende kanten benaderd door onze inwoners, Almelo'ers die op het gebied van vergunning- en subsidieaanvragen of handhaving het bestuur beschuldigen van willekeur, vriendjespolitiek, belangenverstrengeling en zelfs corruptie. Dit zijn niet onze woorden, maar die van onze inwoners. En het ene dossier is nog meer gedocumenteerd dan het andere. De PVV-fractie heeft daarover de volgende vragen:

1. Wat gaan deze coalitiepartijen precies doen om het vertrouwen van onze inwoners terug te winnen?

2. Is dit college bereid, bijvoorbeeld een onafhankelijke commissie in te stellen die onderzoek gaat doen naar de afhandeling van vergunning- en subsidieaanvragen of handhaving, zowel aanvragen die zijn toegewezen als afgewezen?
3. Is dit college bereid bij aangetroffen onregelmatigheden al het nodige te ondernemen om de burgers alsnog te geven waar ze recht op hebben, of af te pakken waar ze nooit recht op hebben gehad?

Voorzitter! Ik kom nu op wat er wel in het programma staat. Mijn fractie kan over elke bullet 30 vragen verzinnen. Dat zal ik de raad vanavond niet aandoen. Het is een stuk op hoofdlijnen en de raadsvoorstellen moeten nog komen. Er komen nog uitgebreide debatten.

Onder de titel "economie en participatie" zeggen de vier partijen dat ze inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt willen begeleiden naar duurzaam werk door het steviger en robuuster uitvoeren van de Participatiewet. Wat bedoelen ze daarmee? Wat is duurzaam werk? Moeten er allemaal zonnepanelen en windmolens worden geplaatst, of heeft dit te maken met duur als tijdsindicatie?

Vervolgens stellen de vier partijen actief gebruik te zullen maken van alle mogelijkheden en instrumenten in de Participatiewet. De stoere slogan van de VVD uit de verkiezingscampagne, "iets doen voor je uitkering," bedoelen de vier partijen dat? En bedoelen ze dan ook handhaven op de taaleis? Wat bedoelen ze eventueel nog meer? Waarom noemen ze niet man en paard in het akkoord? Wat kosten die maatregelen vergeleken met wat ze opleveren? Het komt ten goede aan de Almelo'se financiën als mensen van bijstand naar werk gaan. En als mensen gekort worden op hun uitkering vanwege het niet voldoen aan de inspanningsverplichting voor de taaleis, komt dit ook weer ten goede aan de schatkist van Almelo. Waar vinden we dat terug in de balans?

Onder het kopje binnenstad staat dat de coalitiepartijen branchevervaging wil tegengaan en op de branches willen handhaven. Wat bedoelen zij met branchevervaging? Wij weten niet wat dat is. Is dat ook die ondernemer die 95% van zijn inkopen via internet doet en dus een groot magazijn moet hebben, maar daarnaast een klein beetje detailhandel heeft voor de klanten die hem bezoeken? Is deze coalitie het met de PVV-fractie eens dat we voorop moeten lopen met het faciliteren van juist die ondernemingswijze? En zo ja, hoe gaat dat vorm krijgen?

Bij de duurzaamheidsagenda beperk ik mij tot de volgende vragen:

1. Gaat deze coalitie zich echt begeven op de in 2004 geprivatiseerde energiemarkt, of laat ze de opwekking van energie over aan daarvoor bestaande private partijen?
2. Is deze coalitie bereid de duurzaamheidsplannen te laten doorrekenen om duidelijk te krijgen wat het effect is op de portemonnee van de Almelo'er op de korte en lange termijn?
3. Is deze coalitie op zijn minst bereid om eerst de daken van overheidsgebouwen aan energiemaatschappijen tegen een redelijke vergoeding ter beschikking te stellen, alvorens natuur- en bouwgrond op te offeren voor zonnepanelen?

Deze coalitie is van plan het cameratoezicht te intensiveren. Dat is een goed plan. Tegelijkertijd laten ze auto's toe in de binnenstad. Die houd je niet tegen met camera's als daar kwaadwillende bestuurders inzitten. Hoeveel ongelukken moeten er gebeuren voordat wij daar van af zijn en er betonblokken komen? Als de coalitie aantallen kan noemen, weten we in ieder geval waar we aan toe zijn.

De coalitie wil een afvalbeleid voeren dat een zo groot mogelijk draagvlak onder de Almelo'ers heeft. Het is duidelijk dat er iets moet veranderen, want de ratten varen wel bij al die rondslingerende plastic zakken. We zien ze door de hele stad. We dagen de coalitie uit om een enquête uit te schrijven, of voor mijn part een referendum. Vraag aan de Almelo'ers wat ze willen en voer dat vervolgens uit. Democratie in optima forma, wij zijn benieuwd.

Tot slot, mensen, wij, worden beoordeeld aan de hand van de keuzes die we maken. Onze definities ontleen wij niet aan ons ideaalbeeld, aan onze ideale wereld, want die ziet er overal hetzelfde uit: goede gezondheid, voldoende geluk, voldoende geld, vrijheid, deelname aan de maatschappij en een schone wc. Maar dit geldt voor politieke partijen misschien wel veel meer, die worden veel meer gedefinieerd aan de hand van de pijn die ze bereid zijn te lijden. De pijn die deze coalitie bereid is te lijden is duidelijk: bijna € 7 miljoen bezuinigen op zorg in 4 jaar. Dat is nogal wat. Ga daar maar aan staan. Minder, minder, minder, minder mensen naar de huisarts, minder aanspraak op de Wmo, minder mensen naar de GGZ en ga zo maar door. Ik geef het u te doen, ik zou dat niet kunnen verdedigen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Voordat ik ga beginnen over de islam – laat ik dat maar niet doen, want dan kan ik een heel verhaal houden – zeg ik dat waar wij hier voor staan, een mooi moment is. Helaas zit onze fractie niet in de coalitie. Laat ik heel duidelijk zijn, het is een mooi akkoord. Maar ik zou geen Fred Gerritsen heten en niet de fractie aanvoeren van Democraten.Nu, als ik toch niet wat kritische kanttekeningen plaatste bij dit mooie akkoord.

Het is vreemd dat er veel dingen in staan die uit ons verkiezingsprogramma komen. Ik dacht: hé, ik word op mijn wenken bediend! Dan moet ik toch een blij mens zijn, maar... Ik begin met veel enthousiasme en zal u blij maken. Hier ligt een overeenkomst, uitdagend, tussen vier partijen die elkaar nogal eens uit de tent hebben gevochten in de vorige periode. Maar er is liefde, er is aandacht voor elkaar en de heer Stork is heel stil.

Spreekt hier ambitie uit? Ja.

Wordt hier lef getoond? Jazeker.

Is het vernieuwend? Ja natuurlijk, dat zijn wij ook als partij, dus ook de coalitie.

Maar is het realiseerbaar? Dat is de vraag, als ik kijk naar de voetnoot die op bijna elke pagina staat: "Het college zal bovenstaande nader uitwerken in een samenhangend programma met een concrete doelstelling, dat onder verantwoordelijkheid en bestuurlijke aansturing van een wethouder wordt gerealiseerd." Gerealiseerd, dus de coalitie gaat dit doen, Waarom heeft ze dit niet geconcretiseerd?

In de verkiezingsstrijd zijn heel veel zaken uit andere fracties aangeboden. Wat ik heel mooi vind, is wat wij in ons verkiezingsprogramma naar voren hebben gebracht, een klein ding, een nieuw zwembad. Ik werd vergruisd, weet u het nog? Ik zie de heer Maathuis lachen. Een zwembad komt er niet. Het zwembad komt er wel! We hebben het zwembad nodig in de samenleving. Weet u wat belangrijk is? Hier moet onderbouwing bij. Onderbouwing hoe je dit gaat realiseren. Het is daarnaast belangrijk om de vraag te beantwoorden of het zwembad op dezelfde locatie moet komen. Dat hoeft misschien niet. De fractie van Democraten.Nu vraagt of de coalitie bereid is de sportboulevard bij het IISPA te realiseren met een nieuw zwembad. Ik ben benieuwd naar het antwoord.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! In 2014 zei de heer Schuur tegen mij: "Het is heel gemakkelijk dat je maar weinig dingen beloofd in je verkiezingsprogramma, want heb je één ding gerealiseerd, dan heb je het hele verkiezingsprogramma gerealiseerd." Nu moet ik even aan de heer Gerritsen denken. Zijn verkiezingsprogramma zou echt zijn gerealiseerd. Of hij heeft een ander fotoboekje gekregen dan ik? In het fotoboekje dat ik heb gekregen staat inderdaad het woord zwembad, zo van, dan krijg je Fred wel mee. De heer Gerritsen treedt in zo veel details! Ik heb nergens een onderbouwing gezien: hoe, wat, waar, wanneer, in welke periode? Heeft hij die wel ergens in zijn boekje gelezen? Hij rekent zich natuurlijk, zoals altijd, heel erg rijk. Heb ik een ander boekje gelezen dan hij?

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik weet niet welk boekje de heer Çete heeft gelezen. Ik heb hier het coalitieakkoord. Het zou goed zijn dat hij informatie ophaalt als hij in de wandelgangen met de heren spreekt, ook al vindt niet iedereen het leuk dat dit alleen heren zijn. Het is belangrijk om informatie op te halen om te kijken of je in dit debat tot elkaar kunt komen. Aan het eind van de rit zal deze raad een besluit moeten nemen. En ja, ik ben het met de heer Çete eens dat sommige dingen ook betaald moeten worden. Daar kom ik later nog op terug. Dat is helemaal niet erg, maar ik weet zeker dat de heer Çete ook graag een nieuw zwembad wil.

Voorzitter! Zojuist is een aantal dingen benoemd in de wandelgangen. Die gingen over het sociale beleid en het sociaal domein. Er zijn doelstellingen te realiseren, zoals ruim € 7 miljoen besparen. De coalitie vindt mij op haar pad. Maar hoe gaat zij dat doen? Kan ze me vanavond uitleggen hoe ze dit denkt te realiseren en waar dit ten koste van gaat? Hoe gaat ze dit op welke manier dan ook realiseren? Ik wil van de huidige coalitiepartners ook graag weten hoe ze de ingeboekte taakstellingen in de komende jaren gaat realiseren. De heer Van Marle heeft in een bijdrage nogmaals aan mij uitgelegd dat dit in de begroting voor 2019 moet worden uitgewerkt. De heer Trienen begon hierover, maar de heer Van Marle kopte de bal in. Daar houd ik hem aan.

Ik ga naar een ander stukje. We hebben een kandidaat-wethouder die de binnenstad en de cultuur in zijn portefeuille krijgt. Dat is natuurlijk mooi. We hebben gisteren gehoord dat hij nog niet bekend is met Almelo. Hij kiest voor de binnenstad. Wij kiezen ook voor de binnenstad. Hij wil in de binnenstad iets realiseren. Dat gaat om wonen, leven, werken en vrij parkeren. Ik zie vrij

parkeren op een andere manier, maar goed, hij vindt mij in zijn straatje, want we zullen hierover nog wel een keer discussiëren. Maar ik denk dat door deze dingen alleen de stad niet levendiger wordt. Mag ik vanavond een suggestie meegeven aan de kandidaat-wethouder? Wat zou hij ervan vinden als wij Hof 88 verplaatsen naar de binnenstad en zorgen voor een cultureel marktplaatsje? Ik bedoel hiermee te zeggen: levendigheid ontstaat niet alleen door vaste dingen, parkeren, wonen of alleen maar wandelen. Het gaat er ook om, activiteiten in de binnenstad te ontwikkelen. Dit is maar een idee, maar het is leuk als hier even op wordt gereageerd. Ik kan het lijstje nalopen, maar er staan vooral dingen op met veel open einden. Er komen nog voorstellen naar de raad.

Ik zie in het stuk ook investeringen voorbij komen. Ik hoop dat de coalitie mij kan uitleggen of dit om een investeringsagenda gaat, waar wij in het verleden wel eens over hebben gesproken. Die heeft de raad in de vorige periode afgeschoten en leeggeplukt; die is er niet meer. Zet de coalitie die opnieuw op de agenda en gaat ze met die investeringen bewust de inwoners van Almelo stimuleren? Want zij neemt natuurlijk redelijk veel maatregelen die aan het eind van de rit ten koste kunnen gaan van de samenleving.

Ik ga ervan uit, maar dat zal de heer Teeuw zeker toelichten, dat de coalitie niet verder bezuinigt op de voorzieningen voor de inwoners, maar keihard op andere onderdelen. De heer Teeuw hakt er nogal zwaar in met zijn gedachtegang van voor de verkiezingen en zoals die hier nu ligt.

Dit weerhoudt mij er niet van te zeggen dat het coalitieakkoord mij prikkelt, mijn fractie stimuleert, maar ook de raad ruimte biedt om erover mee te denken.

De coalitie heeft een strak rekenschema gemaakt. Ik weet niet of iedereen in de zaal daarvan kennis heeft mogen nemen, maar we hebben een keurig boekje gekregen met grote foto's en een rekenschema. Kunnen de heren fractievoorzitters mij dat uitleggen? Als dat schema niet wordt gerealiseerd, schiet de gemeente weer in de min. Hoe denken ze dit vastgelegde programma te realiseren? Ik ben er bang voor – spreek me tegen als dit niet zo is – dat de coalitie met vier echt verschillende partijen het risico loopt dat er aan de linker- of rechterkant van haar fracties spanning ontstaat. Dat aan het eind van de rit een aantal doelstellingen niet gerealiseerd kan worden. Kan de coalitie mij en de mensen die hier zitten en meekijken en luisteren vanavond de garantie geven dat de doelstelling is dit over vier jaar te bereiken? Of zijn dit aannames? Ik zal dit in de komende weken in het debat met het nieuwe college ook vragen, als dat vanavond wordt aangesteld.

Ik wil meedenken, onze fractie wil meedenken met de coalitie, maar wil daarbij keiharde garanties van de vier coalitiefracties die hier zitten. Ik vraag ze straks niet uit één mond te praten en niet alleen ruimte te geven aan de heer Pauwels, maar ook ruimte te geven aan de heer Teeuw, de heer Stork en de heer Zielman, want dit is geen VVD-coalitieprogramma. Het coalitieprogramma is van vier partijen en ik ben benieuwd of zij de komende tijd hun rug recht kunnen houden. Dan vinden ze mij op veel onderdelen op hun pad.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik ga het hebben over zionisme, kruistochten en wat er allemaal in het verleden... Ik kon het niet laten, sorry. Ik zal het hebben over Almelo en ik distantieer me als moslim ervan dat ik joden aan het gas zou willen hebben. Dit wil ik even gezegd hebben.

Ik mis de zeilboot van de heer Pauwels. Als hij de zeilboot ook had opgenomen, was het een klassiek Pauwels-voorstel geweest, zoals we die bij de voorjaarsnota's en begrotingen voorgeschoteld krijgen. Natuurlijk, de VVD heeft de grootste winst behaald en ook echt haar stempel gedrukt. Mijn complimenten daarvoor. Ik ging ervan uit dat ik geen complimenten zou geven, maar dat is toch gelukt.

Ik voorspel één ding, dit programma uitvoeren gaat niet lukken. Wij laten onze stad niet kapot bezuinigen. Wij zullen niet toestaan dat de VVD-fractie met zorggelden groen gaat onderhouden, dat de VVD-fractie met zorggelden straten gaat onderhouden, dat de VVD-fractie sociaal beleid, zoals altijd, niet anders ziet dan als een lastenpost. De VVD-fractie zal uiteindelijk begrijpen, mede dankzij collega's in de fracties van Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie en CDA, dat de effecten op de bezuinigingen in de zorg dermate hoog zijn, dat ze over vier jaar niets heeft gerealiseerd van haar te ambitieuze plannen.

Ik had gehoopt dat de VVD-fractie de landelijke lijn zou gebruiken en zeggen: stel dat we iets moeten veranderen, laten we dan eerst extra middelen halen. Zoals de raad mij kent, ik ben

alles behalve links. Ik zou het beleid ook wel voor minder geld willen uitvoeren, maar dat moet niet ten koste gaan van Almelo'ers. Dit heb ik altijd gezegd. Zoals mijn ouders altijd zeggen: "Het sociaal beleid van VVD'ers lijkt wel de Sociale Dienst voor de gastarbeiders in de jaren 80." Ze zien het alleen maar als geld halen, geld halen en geld halen. Wat ermee gebeurt, begrijpen ze helaas niet. Ze komen er wel achter.

Toch heeft de VVD-fractie een betere wethouder voorgedragen voor het sociaal beleid dan wie ik me eerst had voorgesteld. Daar ben ik wel tevreden over, want hij weet tenminste iets over sociaal beleid.

Over het zwembad van de heer Gerritsen heb ik al iets gezegd in mij interruptie: slim, geeft die Fred wat, steunt hij jou. We hebben gezien dat de heer Gerritsen ook heel goed kritisch kan kijken en dat hij niet een twee drie akkoord gaat met het fotoboekje.

Oh ja, over dat fotoboekje. Er zijn genoeg Erasmusleerlingen hier. Ik had een leraar die zei: jongen je moet nooit de Telegraaf lezen, want dat is geen krant, dat is een fotoalbum. Als je echt een krant wilt lezen, dan moet je NRC Handelsblad lezen, of misschien nog de te linkse Volkskrant. Het coalitieakkoord is niets anders dan de Telegraaf geworden. Dat de coalitie hier drie maanden tijd voor nodig had, begrijp ik helemaal niet, maar dat zal wel aan mij liggen. En wat hebben wij als oppositiepartijen de ruimte gekregen.

Mijn eerste uitnodiging was heel leuk. De heer Zielman heeft zijn drie maanden uitgestippeld, laat ik de mijne ook maar even uitstippelen. Het waren zeer intensieve gesprekken. Mijn eerste uitnodiging was op donderdagavond om 23:45 uur, in de nacht. Ik dacht: geachte informateurs, ik snap dat u drukke burgemeesters bent. Ik voelde me zeer gevleid dat ze 15 minuten voor mij over hadden, maar ik dacht: ga maar een kwartiertje eerder naar huis, want ik kom niet. De tweede keer hebben ze iets gedaan met mijn opmerking en kreeg ik 20 minuten. Ik dacht: yes, nu kun je helemaal los. Ik ben een pragmatisch mens en heb gezegd: "Als jullie met een akkoord komen, gaan we in onderhandeling. Ik wil de kop van de Nieuwstraat en als de VVD-toon in de zorg niet onderbouwd klinkt, zal ik de coalitie en het coalitieakkoord absoluut niet steunen."

Voorzitter! Ik heb ook flink wat discussies gevoerd over de gang van zaken. Ik krijg een fotoalbum en ik mag er niet over stemmen. Ze zijn er heel trots op. Laten ze vooral die trots bewaren, want ze gaan het heel gemakkelijk krijgen met de verhouding 19/16. Ze missen vandaag al twee mensen. Dus als ik hier niet over mag stemmen, kan ik op de persoon spelen en tegen de wethouders stemmen, want zij gaan dit programma uitvoeren. Dat kan.

We gaan weer terug naar de monistische tijd. Zij hebben 19 stemmen, zijn de coalitiepartners en beslissen even hoe het gaat. Een van de coalitiepartners heeft gezegd: "Ik wil graag een minderheidscoalitie." We horen er niets meer van. Heeft de ChristenUnie-fractie dit akkoord gesteund om haar wethouder van financiën in het college te houden? Waar zijn haar waarden? Mijn politiek mentor, wijlen Ruud Borgman, zei: "Die ChristenUnie is vaak vele malen socialer dan de PvdA. Af en toe hebben ze nog wat conservatieve trekjes, maar als die er niet waren, was ze een veel betere partij dan PvdA en SP bij elkaar." Oom Ruud, dat zie ik vandaag helaas niet terug. Het enige wat de ChristenUnie-fractie heeft gekregen is de collectieve zorgverzekering. Geeft ze daarvoor haar idealen weg? Ik zou me ervoor schamen.

Voorzitter! Het coalitieakkoord is een niet onderbouwd fotoalbum dat duizenden mensen in Almelo raakt. Stel dat de zorg voor minder kan, wil ik dat ook. Maar dit wordt niet onderbouwd. En dan de arrogante toon: ik ben de coalitie, ik beslis of die aan staat. Als die aan staat, staat die aan en als die niet aan staat, zoek je maar verder. We gaan zo weer terug in de tijd.

Het afvalbeleid, ik had niet anders verwacht van de fractie van Lokaal Almelo Samen. De vorige keer heeft ze dat beleid na een dag laten varen en dat heeft ze nu weer gedaan. Wat heeft ze voor elkaar gekregen? Ze zoekt naar een technologie waarmee men het afval achteraf kan scheiden. Ik weet niet waar ze dat zoekt, maar succes. Als ze iets kan vinden, dan hoor ik het wel. Maar wat ze zoekt, weet ik nog steeds niet.

Parkeerbeleid, natuurlijk, iedereen schreeuwde van de hoge daken: gratis, gratis, gratis, gratis. En uiteindelijk heeft de coalitie gevonden dat dit voor € 900.000 mogelijk is. Hoe ze dat heeft gevonden, weet ik ook niet. Maar ik dacht dat we veel meer inkomsten hadden uit het parkeerbeleid dan € 900.000. Stel je bent een binnenstadbewoner, dan ga je € 300, € 400, € 500, € 600 betalen, terwijl iemand uit Windmolenbroek gewoon gratis in de binnenstad kan parkeren. Oh ja, dat grapje is in de vorige periode ook gemaakt: we pakken van Soweco € 3 miljoen, we pakken van de stadswachten € 3 miljoen, we pakken hier wat... Hoe dat allemaal

kan, zullen de coalitiepartijen wel weten. Uiteindelijk hebben ze besloten dat ook de ondernemers in de binnenstad € 300.000 moeten betalen. Ik wens ze heel veel succes. Ik denk dat het ze veel minder kost als ze 50 cent per klant zouden betalen.

Voorzitter! Al met al ligt hier een fotoalbum dat ik vanuit mijn idealen niet kan steunen. Dat zal ik ook absoluut niet doen. Wat ben ik blij dat ze me dat kleine opritje in de Nieuwstraat niet hebben gegeven, want daarin blijf ik een mens en dan zou ik denken: oei, je hebt wat gekregen Çete, nu moet je ze ook steunen. Dat heb ik tegen de formateurs gezegd. Maar een bezuiniging van miljoenen op het sociaal domein... Dat gaat ze niet lukken, ze denken van wel, maar over vier jaar zien we elkaar terug en dan zal blijken dat het ze echt niet is gelukt. Ik denk en hoop dat de christelijke raadsleden in ons midden dat niet zullen toestaan en dat mensen met hart voor de samenleving dit niet zullen toestaan. Ik zal als eerste opstaan, als het de coalitie lukt om de bezuinigingen op het sociaal domein door te voeren zonder dat dit onze mensen raakt, en haar complimenteren. Maar ik houd mijn hart vast.

Vandaar voorzitter, omdat er niet over gestemd mag worden, doe ik een uitspraak: ik ben tegen dit coalitieakkoord. Natuurlijk staan er ook punten in die mooi en goed zijn, maar zelfs een kapotte klok laat twee keer per dag de juiste tijd zien. Daarvoor hoeft je niet zo erg je best te doen. Lijst Çete is tegen dit coalitieakkoord. Ik ga die verantwoordelijkheid niet dragen en roep mijn collega's die daar behoefte aan hebben op, dit met een stemverklaring duidelijk te maken. Want als de vier fracties zo zeker van hun zaak zijn, laten zij de verantwoordelijkheid dan maar zelf dragen. Ik ben hiervoor niet medeverantwoordelijk en ik ben benieuwd wat de vier collega's hier straks van vinden, maar ik schaam me kapot.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! We hebben drie maanden moeten wachten op dit akkoord. We hadden graag gezien dat het sneller klaar zou zijn. De programma's moeten nog worden vormgegeven. Dat staat onder elk puntje in dit akkoord. Hebben we het dan over programma's van het college, het programmamanagement, zal de raad daar nog over besluiten, dus komt dat terug bij de raad? Daar ben ik benieuwd naar.

Net als in 2014 had de GroenLinks-fractie graag meegewerkt aan een raadsprogramma. Helaas wilde een meerderheid van de raad, lees de coalitie, hier niet in meegaan. Maar goed, nu ligt er dus een coalitieakkoord en daar mogen we wat van vinden. Ja, wat vinden we ervan?

De GroenLinks-fractie ziet punten die er positief uitspringen. Maar ook veel zaken die onze goedkeuring niet krijgen. De coalitie wil dienstbaar zijn naar de burger. Dat willen wij ook. Dit moet onder andere gebeuren door middel van wijksturing en programmamanagement. Dit model zullen wij kritische volgen, zeker op financieel vlak, want er wordt veel geld voor uitgetrokken. Eerder heb ik al in deze raad het bedrag van € 4,5 miljoen genoemd dat daarvoor staat.

We hebben grote zorgen over hoe wordt omgegaan met de zorg. In onze stad wonen veel mensen die zorg nodig hebben. Deze groep zal alleen maar groeien door toenemende vergrijzing. Veel regelingen zijn openeinderegelingen. Dat is hier al eerder gezegd. Nu wordt er een bezuiniging van ongeveer € 11 miljoen ingeboekt. Budgetten van het Rijk zijn nu al ontoereikend. Ik zou zeggen, richt de pijlen dan op het Rijk. Dat kan mooi vanuit deze coalitie, want CDA, VVD en ChristenUnie zitten in de regering. Er zijn dus rechtstreekse lijntjes. Zorg voor meer budget voor zorg en het sociaal domein!

Ik lees dat de wijkteams onder gemeentelijke regie de toegang tot de zorg moeten versterken. Daar had misschien ook kunnen staan: toegang verminderen. Want de zorg die de burger krijgt, wordt daar bepaald in zorg, zwaarte en tijd. Indiceren en toewijzen liggen in één hand. Daarvan kan de coalitie gebruikmaken om haar bezuinigingen binnen te halen.

Ik lees dat de Participatiewet moet worden ingezet voor bijstandsgerechtigden door actief gebruik te maken van alle mogelijke instrumenten. Krijgen we Rotterdamse toestanden, waarbij iedere uitkeringsgerechtigde een tegenprestatie moet leveren van maar liefst 32 uur? Dit leidt vooral tot verdringing van bestaand werk. Ook papier prikken en schoffelen is gewoon werk en moet je gewoon betalen. Het lijkt ons zinvoller om afspraken te maken met het bedrijfsleven en MKB om mensen aan te nemen uit onze kaartenbakken. Dat kan worden geëist bij aanbestedingen van werk. De gemeente geeft heel veel geld uit aan bedrijven die voor ons allerlei dingen doen. Stel gewoon de eis: neem mensen aan die hier in een uitkering zitten.

Voor de binnenstad wordt € 1,5 miljoen extra uitgetrokken. Dat geld komt uiteindelijk van de zorg. Er wordt gratis parkeren ingevoerd voor de eerste twee uur. Dat gaat ons circa € 900.000 kosten. Ik lees dat de verdeling daarvan is: een derde gemeente, een derde

stadstoezicht en een derde ondernemers. Volgens mij betekent dit twee derde gemeente, want stadstoezicht is een B.V. van de gemeente Almelo. Dat is een sigaar uit eigen doos. Er is al gememoreerd dat CAA heeft gemeld geen geld op tafel te willen leggen. Dit betekent volgens mij dat dit niet doorgaat, of dat de gemeente er nog meer geld bij doet. Meer opties zijn er volgens mij niet.

De GroenLinks-fractie wil minder auto's in de stad en verbeteringen voor fietsers. Ze wil dus ook geen openstelling van de Grotestraat Zuid en Noord. Auto's geven veel fijnstof. Een milieuzone lijkt ons meer voor de hand liggend.

Dit raakt aan het thema duurzaamheid, waar gelukkig meer op wordt ingezet dan door het vorige college. Dat stemt ons uiteraard tevreden, hoewel € 1,45 miljoen nog niet genoeg is. Aan duurzaamheid is zelfs de meeste tekst in het akkoord gewijd: drie pagina's. De punten die wij hebben aangereikt aan de formateurs middels een club van vier lijken hierin terug te komen. Teksten zijn soms herkenbaar. Zelfs het revolverend fonds wordt ingesteld. Ecologie en biodiversiteit missen we echter in de tekst. We zullen de voortgang op het gebied van duurzaamheid constructief, maar ook kritisch volgen.

Ik lees dat er € 800.000 extra naar veiligheid gaat. Dat is een flink bedrag. Er komt extra aandacht voor de naleving van bouw- milieu- en bestemmingsplanregels. Dat lijkt ons zeer terecht. Bij het vergroten van cameratoezicht en het inzetten van de Wet Bibob, evenals het Damoclesbeleid, zetten we wel vraagtekens.

Aan het eind van het akkoord staan nog enkele aanvullende thema's. We zien graag dat het onderhoud van de stad en het groen op een meer ecologische manier gebeurt. Dit is goed voor de biodiversiteit, die de afgelopen jaren hard achteruit is gegaan. Ecologisch beheer kan ook de eikenprocessierups afremmen, zoals ik vanavond al heb gezegd bij het vragenuurtje. We hopen dat de coalitie daar extra op zal inzetten.

Ook moet er expliciet uitvoering worden gegeven aan het inclusiebeleid, zodat iedereen in de stad mee kan doen. We hebben hier in de vorige raadsperiode verschillende keren op gehamerd en moties ingediend. Wij hopen dat er nu echt werk van wordt gemaakt.

Tot slot, wij hebben sterk de indruk dat de burgers die onze zorg en hulp nodig hebben het gelag moeten betalen voor het beleid dat dit christelijk-liberale college voorstaat. Zoals eerder gezegd, we zullen het college constructief, maar kritisch volgen. Steun aan besluiten laten we mede afhangen van onze eigen partijopvattingen en standpunten.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Complimenten zijn op zijn plaats aan de coalitiepartijen en aanmoedigingen aan het nieuwe college. Het is immers niet niks om verantwoordelijkheid te nemen voor het bestuur in Almelo in de komende vier jaar. We zullen het college van harte steunen, als zijn ambities uitmonden in maatregelen die de bestaanszekerheid van Almelo'ers vergroot. Zijn daar aanwijzingen voor in het coalitieakkoord?

Op het eerste oog zeker. Alleen al in de titel verraadt ambitie iets als een stip aan de horizon, daadkracht en de schouders eronder willen zetten. Dat smaakt naar meer. Ook wij zijn voor het versterken van Almelo als mbo-stad, het compacter en groener maken van de binnenstad, het verduurzamen van het maatschappelijk vastgoed, het continueren van de wijkcentra en het verbreden van de succesvolle pilot multiprobleemaanpak. Dit zijn sterke punten, doen, liefst vandaag nog.

U ziet het, de coalitie en het college verdienen bij aanvang het voordeel van de twijfel van de PvdA-fractie. Want dat wij twijfels hebben, is zeker. Nu wordt het interessant, want tussen dit akkoord en het uitwerken van de programma's wordt vers van de pers ruimte geboden aan de raad en andere partijen om invloed uit te oefenen. Op 10 juli staat er een politiek beraad op het programma, met als inzet het alternatieve coalitieprogramma van het linkse blok, de linkse partijen. Ook andere ideeën zijn dan welkom. Dat is mooi en geeft ruimte.

Dit brengt me ook aan het twijfelen. Ga ik nu ongezoeten of gezouten mijn mening geven over het coalitieakkoord? Want ik had willen zeggen: wat gebeurt er eigenlijk? De sheet laat de laatste, financiële paragraaf van de ambities in dit akkoord zien. Op de volgende sheet staan de ambities van de coalitie wat mij betreft. Collega's die voor mij spraken hebben al gezegd dat er heel veel moet worden uitgewerkt in raadsvoorstellen, maar op de sheet staat volgens mij de vertaalslag van de ambities van de coalitie. Een sheet verder probeer ik met een aantal termen in te zoomen op het akkoord.

Complimenten heb ik al gegeven. Maar wat gebeurt er eigenlijk? Het akkoord is overladen

met termen als "samen doen", met teksten die gaan over het betrekken van inwoners, ondernemers, organisaties et cetera. Dat lijkt allemaal mooi als dit echte samenwerking zou betekenen. In werkelijkheid, zoals ik het lees, trekt de gemeente zich terug en dit christelijk liberale motorblok en verruilt de coalitie "betrekken bij" voor "afwentelen op". Dat geldt het sterkst voor de zorg. Daar is sprake van een enorme bezuiniging en afwenteling op de cliënten en de mantelzorgers, onder het mom van kwaliteitsimpuls en innovatie. Ja, zo kan ik het ook verwoorden.

De termen klinken mooi, maar ze betekenen hier dat mensen met een hoge behoefte aan zorg en ondersteuning worden gelabeld als kostenveroorzakers die zichzelf maar moeten redden. De zwaardere zorg, de tweede- en derdelijnszorg, wordt gerantsoeneerd, op de bon gezet. Oh ja, we gaan waar nodig wel de mantelzorgers ondersteunen. Deze zin komt over als een doekje voor het bloeding, en "waar nodig" als calvinistisch. Doe het dan intrinsiek, doe het voor iedereen. Overigens moet ons van het hart dat deze coalitie de waarde inziet van het welzijnswerk, en vooral het wijkwelzijnswerk, in relatie tot het gebruik van zorgvoorzieningen. Het staat allemaal wat cryptisch omschreven in dit akkoord. Bovendien wordt er in de passage met geen woord gerept over de mensen. Die gaat alleen over de systeemverandering.

Het systeem wint het vaker van de burger, zoals de coalitie dat verwoord heeft in tekst. Allemaal systeemveranderingen: mooie woorden. We hadden bedacht een motie in te dienen, maar dat kan technisch gezien niet bij een coalitieakkoord van anderen. Ik geef toch maar mee dat je een lezersvriendelijke versie moet maken die alle mensen in Almelo goed kunnen lezen, als je de burger mee wilt nemen en ideeën van onderop wilt belonen en steunen. Er is een Stichting Lezen, die kan een certificaat eenvoudige taal afgeven. Daarmee verbind je de plannen met alle inwoners. Er zijn immers veel mensen die laaggeletterd zijn en moeite hebben met lezen en met begrijpend lezen.

Ik had willen zeggen als ik het ongezouten deed: waarom gebeurt dit eigenlijk? Wat zit erachter? Dit is wat er gebeurt. Er wordt bijna € 11 miljoen gehapt uit de zorg en het knippen houdt niet op, want deze coalitie wil ook € 3,3 miljoen halen uit arbeidsparticipatie. Dat bedrag is nodig voor waarom het eigenlijk gebeurt, want de coalitie rekent zich rijk, wat ons betreft te rijk. Met de besparingen op zorg en participatie ontstaat er ruimte voor de gedroomde investeringen in het fysieke domein, met een zwaar accent op infrastructuur en economische bedrijvigheid. Dit is het waar geld voor nodig is. We happen het geld uit het sociaal domein en dit zijn de paradepaardjes van liberalen: € 1,5 miljoen in de economie, € 1,5 miljoen in de binnenstad en ruim € 10 miljoen voor infrastructuur en andere fysieke thema's. Dat is het verhaal dat je de stad moet vertellen, dit is wat er gebeurt. Bovendien, de heer Gerritsen en anderen hebben dit ook al gezegd, het is maar de vraag of je je niet nu al rijk rekent met dit plaatje.

Bij de keuze voor fysiek lezen we tussen de regels door dat de kruideniersmentaliteit weer de kop opsteekt. Karige investeringen in de hoop dat anderen, private partijen, provincie en Rijk, gaan betalen. Een mooi voorbeeld. In de binnenstad wordt mooi weer gespeeld met parkeren, maar de kosten worden afgewenteld op ondernemers. Gratis parkeren is parkeren op kosten van winkeliers en op stadstoezicht. Wat betekent dit? Hoeveel mensen gaan we ontslaan? Wie gaat dat verhaal vertellen?

Ik ben er niet gerust op, ik ben bang voor een misrekening, ook dat is eerder gezegd, en op een overschatting van wat mogelijk is. Alsof overerving van armoede in één raadsperiode te regelen is. Alsof het schoffelbedrijf van de heer Pauwels, mensen die iets terug moeten doen, echt mensen helpt aan een volwaardige baan met echt loon. Met een stevige uitvoering van de Participatiewet worden nogal wat mensen gestraft voor hun onvermogen. Een baan verliezen en soms ook nog gezondheid, en dan ook nog een trap na van de gemeente. Alsof mensen in de financiële stress zo zelfredzaam zijn dat zij aan hun toekomst van morgen denken, als ze niet eens zeker zijn over het overwinnen van de zorgen van vandaag!

Voorzitter! Ik ben er niet gerust op. De tweedeling van de samenleving ziet de PvdA-fractie niet kleiner worden met dit motorblok. De coalitie heeft een unieke kans gekregen om impact te hebben op hoe mensen wonen, werken of voor elkaar zorgen, zodat je als Almelo'er zeker bent van een eerlijke toekomst, ongeacht je afkomst, geloof, of de dikte van je portemonnee. Die kans grijpt de coalitie tot nu toe zwak aan. Let wel, we kennen de programma's nog niet. Gezien de tijd, is dit een mooie afsluiting, ook al heb ik nog veel meer te zeggen, maar dat komt de komende maanden.

Daarop schorst de VOORZITTER de vergadering voor enkele minuten.

Na heropening van de vergadering verleent de VOORZITTER het woord aan de heer Zielman.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Een punt van orde. Mogen we reageren vanaf onze plaats? Of komt er nog een tweede instantie?

De VOORZITTER: We gaan even kijken wat het meest efficiënt is. Ik kan me voorstellen dat een volle tweede ronde een herhaling van zetten wordt. Als dit niet het geval is, is dat het handigst. Het lijkt mij het handigst dat u in de vorm van een interruptie probeert uw punt te maken. Daarna kijken we wat er nog over is en of het nodig is dat er een tweede ronde komt. Ik vind eerlijk gezegd dat het aanschouwelijker is als u interrumpeert vanaf het interruptiepodium en degenen die het coalitieakkoord verdedigen van hieruit het gesprek met u voeren.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Een van de opmerkingen die ik vaak heb gehoord, is: het heeft lang geduurd. Ik kan daarover zeggen dat wij hebben gekeken naar een zorgvuldig proces en niet naar de tijd. We hebben geprobeerd de onderhandelingen zo snel mogelijk te doen, maar bij ons ging een ordentelijk proces boven de tijdsbesteding daaraan. Ik kan de heer Wiertz in herinnering roepen dat we er de vorige keer, toen hij deelnam aan de coalitie, langer over hebben gedaan.

Fijn dat de heer Wiertz het met meeste plannen eens kan zijn, zoals voor duurzaamheid. Hij vindt het fijn dat we duurzaamheid hebben geïntroduceerd. Ik heb in mijn inleiding al gezegd dat we duurzaamheid een warm hart toe dragen en vinden dat Almelo op dat gebied beter aan de slag moet dan we hebben gedaan. En tegen de heer Buitenweg zeg ik: ja, daarvoor staat € 1,45 miljoen. We moeten ergens mee beginnen en we kunnen dat beleid niet ten volle optuigen. We hebben gezegd: met geld maak je geld. Hij weet hoe dat gaat in den lande. Met een startbudget kun je heel veel initiatieven naar je toe trekken. We hebben getracht dat budget te maken. Het is zeker dat dit verder moet worden uitgebreid.

Zoals gezegd, wij zijn voorstander van regionale samenwerking, zeg ik tegen de heer Wiertz. Het is gelopen zoals het is gelopen met de Agenda van Twente, maar we hebben gezegd dat we echt wel de meerwaarde zien van regionale samenwerking.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! D66 legt de nadruk op eigen verantwoordelijkheid. Van oudsher is het natuurlijk zo dat linkse partijen willen dat de overheid alles regelt en onderhoudt en rechtse of liberale partijen altijd hebben ingezet op de markt. Het is juist het gedachtegoed van de ChristenUnie en het CDA om de eigen verantwoordelijkheid van mensen te benadrukken om de zorg die we geprofessionaliseerd hebben en die daardoor onbetaalbaar is geworden, gewoon weer binnen proporties te brengen. De heer Wiertz stelde vragen over innovatiegelden en bezuinigingen op de zorg. We moeten de zorg anders en beter doen, dichterbij de mensen. Door op die manier te investeren in het sociaal domein moeten we het beter doen.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik dank de heer Wiertz voor zijn mooie en gloedvolle betoog. Ik heb veel complimenten gehoord en een aantal zorgen. Op het gebied van duurzaamheid heeft de coalitie een mooie paragraaf weten neer te zetten met een stevige ambitie. Het is goed te benadrukken dat we juist sturen op private inbreng, een van de vragen van de heer Stöteler, om de private partijen aan het werk te zetten en als gemeente een stevige stimulans te bieden. We willen de middelen aanwenden vanuit private partijen, maar ook vanuit de provincie Overijssel, het revolverend fonds, en vanuit het Rijk. Dit is een van de voorbeelden waar we zwaar op inzetten. Duurzaamheid staat hoog in het vaandel.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): De heer Wiertz, maar ook anderen, heeft gerefereerd aan de € 300.000 die voor het parkeren zou moeten komen van de ondernemers. Dit is inderdaad niet met ze overlegd, maar zij profiteren en moeten profiteren. In de pilotperiode moet aangetoond worden dat zij daardoor meer opbrengsten krijgen. Daarover zullen we moeten overleggen met de ondernemers.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Ik vind het antwoord van de heer Stork acceptabel. De coalitie heeft deze keuze gemaakt. Ik vraag of de coalitie bereid is het pilotproject uit te voeren en de middelen in de eigen organisatie te vinden, als door de ondernemersclub een heel duidelijk signaal wordt gegeven dat de ondernemers die middelen niet kunnen opbrengen. De coalitie vraagt namelijk een stevig bedrag per ondernemers, wetende wie er lid zijn van CAA. Ik heb in de vorige periode al eens gezegd dat er een bezuinigingstaakstelling kan worden gelegd op de externe inhuur, om daar de middelen weg te halen om de ondernemers te ontlasten en aan het eind van de rit ervoor te zorgen dat daar het profijt dubbel en dwars binnenkomt.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Ik denk dat we daar vooralsnog niet op moeten ingaan, maar ervan uit moeten gaan dat die ondernemers dat bedrag betalen en duidelijk kunnen compenseren met meer inkomsten. Daarom is dit een pilot. Ik verwacht dat een ondernemer hiervoor zal kiezen.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter, aanvullend! De coalitie is bereid die pilot te doen, mochten de middelen niet volledig bij de ondernemers te halen zijn. De coalitie weet hoe het gaat als je met een ondernemer in gesprek gaat. Je komt tot een overeenkomst. Is de coalitie bereid om het eventuele tekort van € 300.000 zelf te financieren?

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Nee, dat zijn we op dit moment niet. We zijn van plan om dit op de voorgestelde manier te realiseren. Het gaat om een pilot. Als die niet zou lukken, gaan we terug naar de raad. De raad kan dan beslissen of we de pilot doorzetten of niet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik borduur voort op het verhaal van de heer Gerritsen. Is een gratis parkeerduur van een uur en een kwartier een optie en niet twee uur als de ondernemers er niet aan mee willen betalen? De laatste vraag, waar moet ik aan denken? Moet ik aan alle invorderingen van de reclamebelasting denken, gaat het om een vrijwillige bijdrage, of gaan we de gelden van een stichting of vereniging innen? Hoe ziet de coalitie die pilot? Ik begrijp dat nog niet helemaal.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): We vinden alle fantasieën die de heer Çete hierop loslaat heel leuk, maar dat is aan de uitwerking van het programma en komt in een voorstel naar de raad. Alles komt in een voorstel naar de raad, laat dat heel duidelijk zijn.

Ik haak graag in op een ander punt van de heer Wiertz. Hij noemde zeer terecht dat er geen vrouwen in het college zitten. Oké, hier zitten alleen mannen. Maar de fractie van Lokaal Almelo Samen heeft een sollicitatieprocedure ingesteld voor het wethouderschap. Er zijn ongeveer vijftien sollicitanten op afgekomen. Daar zat niet één vrouw tussen. De vrouwen krijgen straks de kans in allerlei commissies, laten ze die gebruiken.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! De heer Hümmels zegt in zijn bijdrage, die hij eerst niet van plan was te doen, dat we veel plannen hebben, maar dat er financiële risico's aan kleven. Dat is zo. Daar ontkom je niet aan. Een veel gehoorde opmerking vanavond is dat het akkoord niet concreet genoeg is. Nee, een coalitieprogramma maak je op hoofdlijnen, om vervolgens met voorstellen naar de raad te gaan. Daarvoor bekijk je hoe je die zaken in elkaar kunt schuiven. En ja, daar zitten financiële risico's aan, maar die kunnen we per onderwerp met elkaar bespreken op het moment dat we ze tegenkomen. Ga je gang, Bert.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik houd wel van deze nieuwe stijl, ga zo door. Ik weet dat de voorzitter dit niet zo waardeert.

Ik vind het mooi dat de heer Zielman zegt dat je niet alles concreet kunt beschrijven. Maar ik weet dat zijn commentaar op het raadsprogramma was dat het zo vaag was. Dat is nu weer het geval. In die zin vind ik het jammer dat de heer Zielman daar niet beter over heeft nagedacht. Maar hij zegt ook dat het programma nog geconcretiseerd moet worden. Ik heb het idee dat dit door de verkeerden gaat gebeuren, tenminste, zoals hij het in gedachte heeft, want er staat overal dat het college het programma moet gaan uitwerken in doelstellingen. Maar volgens mij moet de raad die doelstellingen maken. Het college mag bedenken hoe het tot die doelstellingen

wil komen. Het liefst geef ik ze dat natuurlijk ook nog mee. Maar ik hoop – nu ga ik even reclame maken voor een andere bijeenkomst – dat we op 10 juli bereiken dat we als raad concreter kunnen worden en dat we dat richting de begroting mee kunnen geven. We moeten volgens mij de kaders en de doelstellingen aangeven. Dit is een oproep aan iedereen om daar wat zorgvuldiger mee om te gaan dan deze coalitie lijkt te doen.

De heer ZIELMAN (CDA): Dank! De heer Hümmels kent de methode waarop we hier met elkaar samenwerken, de BOB-methode: beeldvormend, oordeelsvormend en besluitvormend. In dat hele traject is het college de afgelopen periode niet met dichtgetimmerde voorstellen naar de raad gekomen. De raadsleden hebben genoeg inspraak om de voorstellen met elkaar te bediscussiëren. Die kans krijgen de raadsleden weer.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik vind dat alle argumenten tot hun recht moeten komen, maar ik verzoek u enige puntigheid te betrachten in de reacties. Ik begrijp dat u vieren alle sprekers langsgaat, maar misschien kunt u de onderwerpen wat meer groeperen.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Ik ga verder met de volgende spreker.

Mevrouw Van der Ven gebruikt de beeldspraak van een nieuw huis met lege kamers. Zo zitten wij in de wedstrijd. We moeten het met elkaar uitvinden, daar staan wij voor. Zij maakt zich zorgen over de kosten en of we uitkomen met de rijksbijdragen. Ik heb dit vaker gehoord, maar we moeten kunnen aantonen dat we bereid zijn geweest anders te denken, als wij naar het Rijk willen om een hogere bijdrage te vragen. Dat proberen wij met ons voorstel te doen, zodat we dan kunnen zeggen dat we er alles aan hebben gedaan, maar het ons niet is gelukt.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik dank mevrouw Van der Ven voor haar stevige inbreng. Ze heeft veel zorgen geuit. Een van de punten waarover we veelvuldig hebben gesproken in de raad, ook in de afgelopen periode, is de budgetneutraliteit van de zorg. Ik begrijp haar zorg. Wellicht kan haar fractie in Almelo zich laten inspireren. De SP-fractie in Hengelo heeft namelijk recent ingestemd met de budgetneutraliteit van de zorg. Wellicht kan zij zich door haar collega's uit Hengelo laten inspireren en kunnen we de handen ineen slaan om toch te streven naar dat soort doelstellingen, die we hier breed in deze raad hebben besproken. Dit is mijn suggestie.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Ik kom bij de heer Stöteler. Ik dank hem voor zijn bijdrage. Met duurzaam werk bedoelen wij een duurzame uitstroom. Dat is jargon. Je laat iemand niet re-integreren in het werkproces op een uitzendbureauwijze, twee weken daar, twee weken daar en vier weken daar, maar je probeert ervoor te zorgen dat iemand duurzaam uitstroomt. Dat betekent dat hij weer voor langere tijd aan het werk kan. Dat bedoelen wij met de term "duurzaam".

We hebben geschreven dat we gebruik maken van de middelen uit de Participatiewet. Dit betekent niet dat mensen alles zomaar moeten doen, maar dat betekent wel dat ze met een gezonde dosis werkvermogen aan het werk kunnen en daarin begeleid worden door de professionals.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Stöteler feliciteert de VVD-fractie, dat is mooi. Maar ik voel me toch een beetje tekort gedaan en ik merk ook de andere fracties. Ik vind dat niet helemaal terecht. Ik benadruk dat de ChristenUnie-fractie trots is op het akkoord en dat er veel punten van ons in zitten, met name het positieve opvoedingsklimaat bij jeugdzorg, en het aanpakken van schulden en mensenhandel. We kunnen ons daar volledig achter scharen. Ik feliciteer graag iedereen. We moeten oppassen, de heer De Vries is daar nog sterker in, om te gaan framen. Ik zou dat jammer vinden.

De heer Stöteler noemt het woord "vertrouwen", het vertrouwen van de burger. Vertrouwen geldt ook hier. Ik pak meteen de inbreng van de heer Çete mee over het minderheidscollege en de bestuurscultuur. De ChristenUnie-fractie heeft altijd gepleit voor een minderheidscollege om van het regenteske besturen af te komen. Tegelijkertijd vraagt dit verantwoordelijkheid van de raad. Verantwoordelijkheid van de raad betekent dat de raadsleden het gezamenlijk doen. Dat vraagt vertrouwen. De vorige periode was er heel veel wantrouwen

tussen raad en college. Daar zit de stad niet op te wachten. Ik heb verschillende mensen gehoord. De heer Hümmeles kan met alle vertrouwen blijven wonen in deze stad. Vertrouwen is niet voor niets een kernwoord van de coalitie.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik zat in een andere gemeenteraad of de heer Teeuw zat in een andere gemeenteraad, maar de heer Teeuw was altijd heel erg trots dat de raad met een minderheidscoalitie meestal unaniem stemde of in grote meerderheid stemde op voorstellen. Dus wantrouwen? Natuurlijk waren er hevige debatten, maar ik heb niet gemerkt dat er wantrouwen in de raad was jegens het college. Dat zal wel aan mij liggen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik schrik wat van de woorden van de heer Teeuw, ook al spreekt hij heel mooi en zegt hij dat wij het samen moeten doen. Maar ik kan het niet laten, ik vind de manier waarop dit coalitieakkoord tot stand is gekomen niet echt spreken van "samen". In plaats van dat de coalitiepartijen hebben gekeken naar een zo groot mogelijke betrokkenheid van de hele raad, zijn zij vrij snel met zijn vieren bij elkaar gaan zitten. Ze hebben – gezien heel veel andere zaken – de raad voor een half jaar bijna monddood gemaakt. Ik vind dat niet getuigen van "samen". Dat vind ik heel pijnlijk, temeer daar we de vorige keer, weliswaar met pijn en moeite, tot een raadsprogramma zijn gekomen, daar heel bijzonder in en vrij tevreden over waren. Op het laatste moment is er heel veel kritiek gekomen. Die is er nu ook gekomen, dus wat dat betreft begrijp ik deze verandering niet. Maar ik zie niets van "samen", ik zie meer een gecreëerd verschil tussen coalitie en oppositie.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Wij staan voor elke samenwerking open.

De heer STÖTELER (PVV): Ik excuseer mij als ik de heer Teeuw tekort heb gedaan, evenals de heer Stork en de heer Zielman. Allemaal gefeliciteerd. Ik feliciteerde met name de VVD-fractie. Mijn vragen over vertrouwen gingen niet zozeer over het vertrouwen tussen raad en college – ik ga ervan uit dat dat er in beginsel is – maar het vertrouwen van de Almelo'er, de burger, de inwoner, in het stadsbestuur.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Dat begrijp ik en dat ben ik met de heer Stöteler eens, maar we geven hier wel het goede voorbeeld.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! Ik ga kort in op de opmerkingen die zijn gemaakt op het actief gebruik maken van alle mogelijkheden en instrumenten van de Participatiewet. Ik benadruk dat dit niet de negatieve lading moet krijgen die een enkeling geeft, zoals mensen aan het schoffelen zetten en dat soort bewoordingen. "Het schoffelbedrijf van Pauwels" heb ik ook al gehoord. Die bewoordingen wil ik bij ons weg houden, omdat we juist mensen willen activeren, mensen actief helpen en begeleiden om weer deel te gaan vormen van de samenleving, om weer op die manier een zinvolle bijdrage te leveren aan de maatschappij en om hen uit hun isolement te halen. Uiteindelijk levert dat geld op voor ons als gemeente, maar op de eerste plaats voor de inwoners, de mensen die we weer actief naar werk brengen. Dat levert de mensen uiteindelijk geld op in hun portemonnee. Laten we dit positief framen in plaats van die negatieve klank eromheen. Dat is ons een lief ding waard.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Ik dank de heer Gerritsen voor zijn felicitaties en vind het fijn dat hij het een mooi moment vind. In deze periode zullen we met elkaar over het zwembad komen te spreken. We weten dat het huidige zwembad niet meer voldoet. Daar moet een oplossing voor worden gevonden. Dat hoeft van ons niet per se op dezelfde plek als waar het zwembad nu staat. Dit hebben we alle vier gezegd. We zullen naar alle alternatieven kijken om te komen tot een gezamenlijk standpunt over wat te doen met een nieuw zwembad. Daarbij hebben we de raad nodig.

Tegen de heer Çete kan ik zeggen dat we de stad niet kapot zullen bezuinigen. Hij vindt het coalitieakkoord te ambitieus. Bestaat er zoiets als te ambitieus? Dat zal moeten blijken. Wij hebben met dit programma ambitie willen tonen en ik denk dat ons dat is gelukt. Het zwembad staat in meerdere programma's, ook in het onze, dus niet alleen in dat van de heer Gerritsen. We hebben dat zeker niet in het coalitieakkoord gezet om de heer Gerritsen te paaieren. Ik vraag de

heer Çete de punten en voorstellen waar wij de komende vier jaar mee komen op hun merites te beoordelen en te steunen waar dat kan. Als hij het er niet mee eens is, vraag ik hem ons te overtuigen van het tegendeel, want daar staan wij zeker voor open.

De heer PAUWELS (VVD): De heer Çete pleit in zijn inbreng in feite voor een uitdijning van de begroting. Hij heeft de oproep gedaan om meer rijksmiddelen te verkrijgen in plaats van een taakstellen te formuleren, wat we nu doen, op de budgetten waarop dit van toepassing is. We houden daaraan vast en we halen juist geen extra middelen op voor een uitdijende begroting. We hebben juist gezegd dat wij dingen anders willen doen, we gaan ze slimmer doen. We zullen met aparte voorstellen naar de raad komen, die de raad op hun merites kan beoordelen. De heer Çete kent die zin van mij. Daarover gaan we het raadsdebat aan. Dat is de plek waar we erover moeten spreken, maar wel met het idee om het beleid uit te voeren met de middelen die ons toekomen en een uitdijende begroting te voorkomen.

De heer ZIELMAN (CDA): Ik heb een paar punten die de heer Buitenweg heeft genoemd al toegelicht. Ik kom terug op meer ecologisch beleid bij het groenonderhoud. We gebruiken in Almelo IBOR. Die beslissing geldt nog steeds. Als we daarop terug willen komen, moeten we daar samen naar kijken om er een andere draai aan te geven. Vooralsnog hanteren we het onderhoudsniveau dat op IBOR is vastgesteld. Daarmee zullen we het moeten doen, tenzij we iets anders beslissen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Wie zegt dat ecologisch beheer meer budget zou kosten? Het is een andere manier van werken.

De heer ZIELMAN (CDA): Dat klopt.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat kunnen we toch gewoon onderzoeken!

De heer ZIELMAN (CDA): Wij hebben nog niet alle beleid tegen het licht gehouden en we hebben hier beleid voor. We zullen naar alternatieven moeten kijken, als we gezamenlijk vinden dat dat niet meer toereikend is. Dan zou ecologisch beheer daar ingepast kunnen worden.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Laten we er gezamenlijk over brainstormen.

De heer ZIELMAN (CDA): Tegen de heer De Vries herhaal ik wat mijn collega al heeft gezegd. Veel heeft met framen te maken. Ik begrijp dat vanuit zijn kant. Hij komt met een tegenbeweging die we op 10 juli met elkaar bespreken. Daarover kunnen we gelukkig in deze setting in een democratisch bestel met elkaar van gedachten wisselen, maar we kunnen ook van mening verschillen. Wij zien het coalitieakkoord niet als kapot bezuinigen. Collega Pauwels heeft dit net gezegd. We zien het als gelden anders inzetten, slimmer waar dat kan en waar dat niet kan, kan dat niet. Dat is ook heel simpel. We hebben afgesproken dat het coalitieakkoord niet ten koste mag gaan van de zorg die de mensen nodig hebben en ontvangen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik steun de heer Zielman en vul hem graag aan. Het is mooi dat de heer De Vries de coalitie het voordeel van de twijfel gunt. We zullen zoveel mogelijk ruimte creëren voor allerlei plannen. Een financieel gezonde stad is zeer belangrijk. Ik zeg altijd maar: het is niet ons eigen geld, het is het geld van onze inwoners.

Stel dat de heer De Vries een schuld heeft, een negatief eigen vermogen, en hij heeft meer uitgaven dan inkomen, doet hij er dan ook maar niets aan? Als hij, zoals deze gemeente, al 8 jaar lang bezuinigd en geen onderhoud doet, wat doet hij dan? In zijn plaatjes wordt heel erg geframed met kosten hier en geld wat daar naartoe gaat. Investerings worden daarin niet meegenomen. Ik vind dat een beetje jammer. Wij moeten doen wat nodig is voor deze stad en als er iets nodig is, is dat het financieel gezond zijn.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik stel vast dat er niemand behoefte aan heeft om nu de discussie voort te zetten. Ik sluit de discussie over het coalitieakkoord en zeg de fractievoorzitters van de coalitie dank voor de moeite die ze hebben genomen om dat hier toe te

lichten.

7. Aantal wethoudervacatures en de tijdsbestedingsnorm voor welke wethouder (R 1804931).

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik had me niet gemeld, maar ik blijf overtuigd van het feit dat we de stad met drie wethouders kunnen besturen.

De VOORZITTER: Ik neem de vrijheid om dit te beschouwen als een stemverklaring.
Dames en heren! U stelt met één besluit de omvang van het college vast op vier wethouders en besluit die elk voor 100% aan te stellen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 32 stemmen tegen 1 stem.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, Partij voor de Vrijheid, ChristenUnie, GroenLinks, PvdA, D66, SP, Partij Vrij Almelo, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen het voorstel heeft gestemd het lid van de fractie van Leefbaar Almelo.

8. Benoeming wethouders 2018-2022.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik wijs u erop dat zodra twee van de te benoemen wethouders hun benoeming hebben aanvaard, het college functioneert – dit is voor de fijnproevers – en dat daarmee het voormalige college ook echt voormalig is.

Ik heb de fractievoorzitters in de afgelopen weken op de hoogte gebracht van de manier waarop wij deze benoeming doen plaatsvinden, namelijk door een schriftelijke stemronde. Dat moet, omdat ik u allen de gelegenheid wil geven, uw stem op iemand anders uit te brengen dan de kandidaten die nu in de wandelgangen bekend zijn. Dit doen we in vier rondes.

Ik benoem tot stembureau de leden Van Doorn, Gerritsen en De Vries.

De fractievoorzitters zullen hun kandidaten aan de raad voorstellen.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! De kandidaat van de CDA-fractie is Eugène van Mierlo.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! We kunnen toch gewoon via onze stemkastjes stemmen! Dat hebben we eerder ook gedaan.

De VOORZITTER: Die discussie moeten we nu niet voeren, die heb ik gevoerd met de fractievoorzitters en u bent daarover geïnformeerd. U hebt een vrije stemronde.

Aan de orde is de stemming over de benoeming van de heer E.J.F.M. van Mierlo.

Uitgebracht worden 33 stemmen, waarvan 1 op de heer Cornelissen en 32 op de heer Van Mierlo, zodat deze is benoemd.

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Van Mierlo zijn benoeming aanvaardt.

De heer PAUWELS (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie heeft besloten om de heer Maathuis voor te dragen als kandidaat-wethouder.

Aan de orde is de stemming over de benoeming van de heer A. Maathuis.

Uitgebracht worden 33 stemmen, waarvan 1 in blanco, 1 op mevrouw Van Wijk, 1 op de heer Andela en 30 op de heer Maathuis, zodat deze is benoemd.

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Maathuis zijn benoeming aanvaardt.

De heer STORK (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De fractie van Lokaal Almelo Samen

stelt de heer Martin van Rees voor als kandidaat-wethouder.

Aan de orde is de stemming over de benoeming van de heer J.M. van Rees.

Uitgebracht worden 33 stemmen, waarvan 2 op mevrouw Van Wijk, 1 op de heer Ekizkuyu en 30 op de heer Van Rees, zodat deze is benoemd.

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Van Rees zijn benoeming aanvaardt.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! De fractie van de ChristenUnie stelt als kandidaat-wethouder Alex Langius voor.

Aan de orde is de stemming over de benoeming van de heer A.L. Langius.

Uitgebracht worden 33 stemmen, waarvan 1 op de heer Trienen, 1 op de heer Hümmels en 31 op de heer Langius, zodat deze is benoemd.

De VOORZITTER stelt vast dat de heer Langius zijn benoeming aanvaardt.

De VOORZITTER dankt de leden van het stembureau voor de verrichte werkzaamheden en ontbindt het.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik stel vast dat er vier wethouder zijn benoemd. De commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven, die zich normaal gesproken buigt over de geloofsbrieven van de leden van de gemeenteraad, heeft naar de geloofsbrieven gekeken. Ik weet dat bij een aantal wethouders opmerkingen zijn te maken.

Ik nodig de voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven, mevrouw Van Saane, uit om verslag uit te brengen.

Mevrouw VAN SAANE (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven): Voorzitter! De avond is al lang, dus ik zal het kort houden.

Op donderdag 14 juni 2018 heeft de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven de geloofsbrieven van de heren Langius, Maathuis, Van Mierlo en Van Rees onderzocht, dit in verband met het voorstel hun te benoemen tot wethouder van de gemeente Almelo. Namens de commissie bedank ik de griffie voor de ambtelijke ondersteuning bij dit onderzoek.

De commissie heeft ten aanzien van het benoemen tot wethouder bij geen van de kandidaten enig bezwaar. De nevenfuncties zijn verenigbaar met de functie van wethouder. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven adviseert de raad om over te gaan tot beëdiging van de genoemden als wethouder van de gemeente Almelo.

De VOORZITTER: U hebt ten aanzien van twee van deze wethouders ook vastgesteld dat ze hier niet wonen.

Mevrouw VAN SAANE (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven): Dat hebben we vastgesteld. Ik heb op de agenda gezien dat er een voorstel komt om daar iets aan te doen. We hebben ook gezien dat de kandidaten allemaal 18 jaar of ouder zijn. We hebben alles gecheckt en in principe is dat allemaal akkoord.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Hierna wordt zonder stemming besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

9. Ontheffing ingezetenschap.

De VOORZITTER: Dames en heren! Aan de hand van het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven, waarin is vastgesteld dat zowel wethouder Van Rees als

wethouder Langius geen ingezetenen van onze gemeente zijn, heb ik twee voorstellen aan u om aan beide wethouders ontheffing van het woonplaatsvereiste te geven voor een periode van maximaal 1 jaar. De Gemeentewet biedt u die mogelijkheid.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijnheer de voorzitter! Ik vind 1 jaar heel lang.

De VOORZITTER: Het voorstel voorziet in 1 jaar. De raad kan die periode telkens verlengen, maar dat is nu niet aan de orde.

Ik verzoek de heer Maathuis niet aan de stemming deel te nemen. Maar zo wijs was hij waarschijnlijk zelf al.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 26 tegen 6 stemmen.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van CDA, VVD, Lokaal Almelo Samen, Partij voor de Vrijheid, ChristenUnie, D66, Partij Vrij Almelo, Democraten.Nu, Lijst Cete, alsmede mevrouw Geerdink.

Tegen het voorstel hebben gestemd de leden van de fracties van GroenLinks, SP en Leefbaar Almelo, alsmede de heer De Vries.

Beëdiging wethouders.

De heren Van Mierlo en Langius leggen in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.

De heren Maathuis en Van Rees leggen in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De VOORZITTER: Allemaal van harte gefeliciteerd.
(Applaus.)

(De griffier deelt hierna een aantal geschenken uit aan de nieuw benoemde wethouders.)

10. Toelating nieuw raadslid,

De VOORZITTER: Met de benoeming van de heer Maathuis tot wethouder is er een vacature ontstaan en heb ik de heer Willem Loupatty tot lid van uw raad benoemd. Zijn geloofsbrieven heb ik in handen gesteld van de commissie tot het onderzoek van de geloofsbrieven. Ik nodig de vertegenwoordiger van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven, mevrouw Van Saane, uit om verslag uit te brengen.

Mevrouw VAN SAANE (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven): Voorzitter! Op donderdag 14 juni 2018 heeft de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven de geloofsbrieven van de heer Loupatty onderzocht, dit in verband met de voorgenomen toelating tot de gemeenteraad van Almelo. De commissie heeft ten aanzien van de benoeming tot lid van de gemeenteraad van Almelo geen bezwaren geconstateerd. De nevenfuncties zijn verenigbaar met de functie van raadslid. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven adviseert de raad om over te gaan tot toelating van de heer Loupatty als lid van de gemeenteraad van Almelo.

Aan de orde is de stemming over de toelating van de heer W.L. Loupatty.

Over de toelating van de heer Loupatty wordt digitaal gestemd, waarna de voorzitter constateert dat de heer Loupatty met algemene (32) stemmen is benoemd.

(Applaus.)

De heer W.J. Loupatty legt in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven eed af.

(Applaus.)

Sluiting.

De VOORZITTER: Dames en heren! Daarmee hebben we de agenda afgewerkt. U hebt een nieuw college samengesteld en een nieuwe collega opnieuw toegelaten. Gefeliciteerd met beide wapenfeiten. Er is nu alle gelegenheid om alle nieuwelingen te feliciteren. Daarna wel thuis.

De VOORZITTER sluit daarop, te 23.33 uur, de vergadering.

**Ongewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo
in zijn vergadering van 25 september 2018.**

De griffier,

De burgemeester,

drs. C.M. Steenberghe

A.J. Gerritsen